Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lubaczowie

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu lubaczowskiego za 2020r.

I . Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna, jako instytucja zdrowia publicznego powołana jest do realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia.

W 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubaczowie w związku z pojawieniem się nowego zagrożenia dla zdrowia publicznego związanego z wystąpieniem i transmisją zakażenia SARS-CoV-2 oraz ogłoszeniem w marcu 2020r. na terytorium Rzeczpospolitej Polski stanu epidemii podejmował przede wszystkim działania związane z ograniczeniem ryzyka zakażenia oraz rozprzestrzeniania się nowych zakażeń SAR-Cov-2. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna tych zakażeń na świecie i w Polsce wymagała od służb sanitarnych podejmowania i prowadzenia intensywnych działań w obszarze zdrowia publicznego. W odpowiedzi na pandemię COVID-19, wdrażano nowe procedury, wytyczne i zalecenia dotyczące działań zapobiegawczych i ograniczających ryzyko zakażenia SARS-CoV-2 oraz strategii nadzoru nad zachorowaniami. Realizowano obowiązki wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Dla Inspekcji Sanitarnej priorytetem jest walka z pandemią COVID-19.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubaczowie zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego oraz zamierzeniami Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego realizował zadania z zakresu szeroko pojętego zdrowia publicznego nadzorując min: jakość wody, obiekty żywieniowe, służbę zdrowia, zakłady pracy oraz placówki oświatowe.

Pragnę podziękować za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i instytucjom w zakresie wspólnych działań, szczególnie w tak trudnym okresie jakim jest stan epidemii spowodowany COVID-19 na rzecz poprawy zdrowia publicznego mieszkańców naszego Powiatu.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Lubaczowie
mgr inż. Tomasz Lichacz

Spis treści

I. Wstęp……2

II. Nadzór nad placówkami działalności leczniczej i sytuacja Epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych …….……..4

III. Higiena Żywności i Żywienia……...24

IV. Higiena Pracy……32

V. Higiena Komunalna……..35

VI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny……...46

VII. Higiena Dzieci i Młodzieży……...…48

VIII. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia……...49

IX. Działalność w zakresie diagnostyki laboratoryjnej……51

X. Podsumowanie……...53

II. Nadzór nad placówkami działalności leczniczej i sytuacja Epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych:

Liczba podmiotów leczniczych pod nadzorem epidemiologii w 2020r.-71 (do dni 14.03.2020 r.), z dniem 15 marca 2020 r. został przekazany pod nadzór epidemiologiczny:
- SP ZOZ Lubaczów,
- DPS Ruda Różaniecka.

Działalność lecznicza ambulatoryjna, stacjonarna i całodobowa: 42 (do dnia 14.03.2020 r.), w tym:
Przychodnie, ośrodki zdrowia - 31
Sanatoria - 3
ZOL – 3
DPS – 1 (Krowica Lasowa)
Zakład rehabilitacji – 1
Laboratorium diagnostyczne – 1
Inne: usługi pielęgniarskie: pielęgniarstwo długoterminowe tj. Caritas i AgawaMed (gabinety Lubaczów) – 2

Działalność indywidualna - 29 w tym:
Indywidualne Praktyki Lekarskie - 8
Indywidualne Praktyki Lekarzy Dentystów- 13
Indywidualne Praktyki Pielęgniarek i Położnych - 7
Inne obiekty świadczące usługi med. – 1 gabinet fizjoterapii „Fizjomed" P. Łuczyszyn Lubaczów ul. Mickiewicza 3

Ogółem wszystkich kontroli **do 05.03.2020 r. wykonano 19**:
- 14 kontroli z nadzoru bieżącego w zakresie spełnienia szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą odpowiednio do zakresu świadczonych usług medycznych, podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych , postępowania z odpadami medycznymi oraz przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- 5 kontroli w zakresie wykonywania obowiązkowych szczepień ochronnych zgodnie z kalendarzem szczepień ochronnych, realizacji szczepień ochronnych zalecanych, postępowanie z osobami uchylającymi się od szczepień ochronnych, gospodarki preparatami szczepionkowymi, przechowywanie z zachowaniem ciągu chłodniczego.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Stan sanitarno – higieniczny nadzorowanych placówek można określić, jako dobry. Placówki na bieżąco prowadzą działania zmierzające do zapobiegania zakażeniom poprzez opracowanie i wdrażanie procedur higienicznych.

Pod stałym nadzorem na terenie powiatu Lubaczowskiego jest 20 punktów szczepień.
W podmiotach w których przeprowadzono kontrolę stwierdzono, że obowiązujący program szczepień ochronnych jest realizowany na bieżąco.

Opracowano: **1752** jednostek chorobowych, dochodzeniem epidemiologicznym objęto **5640** osoby, pobrano **87** prób do badań mikrobiologicznych.

Sytuacja epidemiologiczna powiatu lubaczowskiego za rok 2020, przedstawia się następująco:

1. Obserwuje się znaczny wzrost zachorowań na:
- salmonellozy
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

2. Zmniejszyła się zachorowalność na:
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone
- lambliozę
- gardiozę
- wirusowe zakażenie jelitowe wywołane przez: rotawirusy, norowirusy oraz nieokreślone zakażenie.
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2
- biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym zakażeniu u dorosłych i u dzieci do lat 2
- płonicę (szkarlatyna)
- chorobę wywołaną przez Streptococcus pyogenes (róża)
- ospę wietrzną

3. Na takim samym poziomie są zachorowania na:
- boleriozę z Lyme
- grypę

Od marca 2020 r. wykazywane są zakażenia wirusem SARS-Cov-2 (COVID-19) – stan na 31.12.2020 r. – 1586.

W ramach współpracy z Państwową Inspekcją Weterynaryjną zgłoszono **14** pokąsań przez zwierzęta, celem obserwacji.

Prowadzony był ogólnopolski zintegrowany systemem nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad koronawirusem SARS-CoV-2 (SRWE) oraz nad grypą (SENTINEL).

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa		2019	2020
1	A00	**Cholera** [UE]		0	0
2	A01.0	**Dur brzuszny** [UE]		0	0
3	A01.1-3	**Dury rzekome A, B, C** [UE]		0	0
4	A02.0	**Salmoneloza**	**zatrucia pokarmowe** [UE/PL]	7	13
5	A02.1		**posocznica** [PL]	0	1
6	A02.2-8		**inne zakażenia pozajelitowe** [PL]	0	0
7	A03	**Czerwonka bakteryjna (szigeloza)** [UE]		0	0
8	A04.0-2	**Inne bakteryjne zakażenia jelitowe** (ogółem)	**wywołane przez *E. coli* biegunkotwórczą** [PL, 4)]	0	0
9	A04.3		**wywołane przez *E. coli* enterokrwotoczną (werotoksyczną)** [UE]	0	0
10	A04.4		**wywołane przez *E. coli* inną i BNO**	0	0
11	A04.5		**wywołane przez *Campylobacter*** [UE]	0	0
12	A04.6		**wywołane przez *Yersinia enterocolitica* lub *pseudotuberculosis*** [UE]	0	0
13	A04.7		**wywołane przez *Clostridium difficile*** [PL]	0	2
14	A04.8		**inne określone**	13	10
15	A04.9		**nieokreślone**	0	0

16	A04	Inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 [5)]		3	9
17	A05.0	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe	0	0
18	A05.1		jadem kiełbasianym (botulizm) [UE/PL]	0	0
19	A05.2		wywołane przez *Clostridium perfringens*	0	0
20	A05.3-8		inne określone	0	0
21	A05.9		nieokreślone	0	0
22	A05	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2 [6)]		0	0
23	A07.1	Giardioza (lamblioza) [UE]		9	5
24	A07.2	Kryptosporydioza [UE]		0	0
25	A08.0	Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	56	1
26	A08.1		wywołane przez norowirusy	6	1
27	A08.2-3		inne określone	1	0
28	A08.4		nieokreślone	41	38
29	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 [7)]		62	26
30	A09	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	51	26
31			w tym u dzieci do lat 2	16	12
32	A20	Dżuma [UE]		0	0
33	A21	Tularemia [UE]		0	0
34	A22	Wąglik [UE]		0	0
35	A23	Bruceloza: nowe zachorowania [UE]		0	0
36	A24.0	Nosacizna [PL]		0	0
37	A27	Leptospiroza [UE]		0	0
38	A28.2	Jersinioza pozajelitowa [PL]		0	0
39	A31	Mikobakteriozy - inne i BNO		0	0
40	A32	Listerioza [UE]		0	0
41	A33-A35	Tężec [UE]	ogółem	1	0
42	A33		noworodków	0	0
43	A36	Błonica [UE]		0	0
44	A37	Krztusiec [PL]		1	0
45	A38	Płonica (szkarlatyna) [PL]		10	8
46	A39	Choroba meningokokowa inwazyjna [UE/PL, 8]	ogółem	0	1
47	A39.0;A39.8/G05.0		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	1
48	A39.1-4		posocznica	0	1
49	A39.5-9		inna określona i nieokreślona	0	0
50	wym. niżej	Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna [PL, 9)]	ogółem	0	1
51	A46		róża	7	1
52	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	0
53	B95.0/O85		gorączka połogowa	0	0
54	B95.0/(...)		inna określona i nieokreślona [10)]	0	0
55	A48.1	Legioneloza	choroba legionistów [UE/PL]	0	0
56	A48.2		gorączka Pontiac [PL]	0	0
57	A50	Kiła [UE/PL]	wrodzona	0	0
58	A51		wczesna	0	0
59	A52		późna	0	0
60	A53		inne postacie kiły i kiła nieokreślona	0	0
61	A54	Rzeżączka [UE/PL]		0	0

62	**A55**	**Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie UE/PL**		**0**	**0**
63	**A56**	**Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie UE/PL**		**0**	**0**
64	**A69.2**	**Borelioza z Lyme**	**ogółem UE/PL**	**136**	**132**
65			**neuroborelioza UE**	**0**	**0**
66	**A70**	**Ornitozy (zakażenia *Chlamydia psittaci*)**		**0**	**0**
67	**A75**	**Dur wysypkowy**		**0**	**0**
68	**A78**	**Gorączka Q UE**		**0**	**0**
69	**A77; A79**	**Gorączka plamista i inne riketsjozy 11)**		**0**	**0**
70	**A80.1-2,4**	**Poliomyelitis UE/PL**	**wywołane dzikim wirusem**	**0**	**0**
71	**A80.0,3-8**		**wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego**	**0**	**0**
72	**---**	**Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat**		**0**	**0**
73	**A81.0**	**Encefalopatie gąbczaste**	**choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD) PL**	**0**	**0**
74	**A81.0**		**wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD) UE**	**0**	**0**
75	**A81**		**inne i nieokreślone**	**0**	**0**
76	**A82**	**Wścieklizna UE**		**0**	**0**
77	**Z20.3/Z24.2;Z28**	**Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień 12)**		**6**	**4**
78	**A84**	**Kleszczowe zapalenie mózgu UE**		**0**	**0**
79	**B00.4**	**Inne wirusowe zapalenia mózgu**	**opryszczkowe**	**0**	**0**
80	**A81.1;A83;A85;B02.0**		**inne określone**	**0**	**0**
81	**A86**		**nieokreślone**	**0**	**0**
82	**---**		**w innych chorobach objętych MZ-56 13)**	**0**	**0**
83	**A87.0**	**Wirusowe zapalenie opon mózgowych**	**enterowirusowe**	**2**	**0**
84	**B00.3**		**opryszczkowe**	**0**	**0**
85	**A87.1-9;B02.1**		**inne określone i nieokreślone**	**0**	**0**
86	**---**		**w innych chorobach objętych MZ-56 14)**	**0**	**0**
87	**A90-1**	**Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna) UE**		**0**	**0**
88	**A92.0**	**Choroba wywołana przez wirus Chikungunya UE**		**0**	**0**
89	**A92.3**	**Gorączka zachodniego Nilu UE**		**0**	**0**
90	**A92.8**	**Choroba wywołana przez wirus Zika UE**		**0**	**0**
91	**A95**	**Żółta gorączka UE**		**0**	**0**
92	**A96.2;A98.3-4**	**Wirusowe gorączki krwotoczne UE**	**Ebola, Marburg, Lassa 11)**	**0**	**0**
93	**A92.0;A96.0-1,8-9;A98.0-2,5-8,A99**		**inna określona i nieokreślona 11)**	**0**	**0**
94	**A98.5**	**Choroba wywołana przez hantawirusy PL**		**0**	**0**
95	**B01**	**Ospa wietrzna**		**180**	**104**
0	1	2		3	6
96	**B03**	**Ospa prawdziwa UE**		**0**	**0**
97	**B05**	**Odra UE**		**0**	**0**
98	**B06**	**Różyczka UE/PL**		**1**	**0**
99	**B08.8**	**Pryszczyca**		**0**	**0**
100	**B15**	**Wirusowe zapalenie wątroby**	**typu A UE**	**0**	**0**
101	**B16**		**typu B - ostre UE/PL**	**0**	**0**
102	**B18.0-1**		**typu B - przewlekłe i BNO UE/PL 15)**	**0**	**0**
103	**B17.1**		**typu C - ostre - ogółem UE/PL**	**0**	**0**
104	**B17.1**		**typu C - ostre wg definicji UE**	**0**	**0**
105	**B18.2**		**typu C - przewlekłe i BNO UE/PL 16)**	**0**	**1**
106	**B17.0,2-8; B18.8-9;B19**		**inne i nieokreślone**	**0**	**0**

107	**B20-B24**	**AIDS - Zespół nabytego upośledzenia odporności [UE/PL]**		**0**	**0**
108	**Z21**	**Nowo wykryte zakażenia HIV [UE, 17)]**		**1**	**0**
109	**B26**	**Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) [UE/PL]**		**0**	**0**
110	**B50-B54**	**Malaria (zimnica) [UE]**		**0**	**0**
111	**B67**	**Bąblowica (echinokokoza) [UE]**		**1**	**0**
112	**B69**	**Wągrzyca (cysticerkoza)**		**0**	**0**
113	**B75**	**Włośnica [UE]**		**0**	**0**
114	**wym. niżej**	**Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna [UE, 18)]**	**ogółem**	**0**	**0**
115	**B95.3/G04.2;G00.1**		**zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu**	**0**	**0**
116	**A40.3**		**posocznica**	**1**	**0**
117	**J13;B95.3/(...)**		**inna określona i nieokreślona**	**0**	**0**
118	**B96.2/D59.3**	**Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. *E. coli* [UE, 19)]**		**0**	**0**
119	wym. niżej	**Choroba wywołana przez *Heamophilus influenzae*, inwazyjna [UE/PL, 20)]**	**ogółem**	**0**	**0**
120	**B96.3/G04.2;G00.0**		**zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu**	**0**	**0**
121	**A41.3**		**posocznica**	**0**	**0**
122	**A49.2;J14;B96.3/(...)**		**inna określona i nieokreślona**	**0**	**0**
123	**G01;G04.2;G05.0;**	**Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu**	**w innych chorobach objętych MZ-56 [21)]**	**0**	**0**
124	**G00.2-8;G04.2**		**inne określone**	**0**	**0**
125	**G00.9;G04.2**		**inne, nieokreślone**	**0**	**0**
126	**G03**	**Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone**		**0**	**0**
127	**G04.0,8-9**	**Zapalenie mózgu inne i nieokreślone**		**0**	**0**
128	**J09**	**Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi [UE/PL 22)]**		**0**	**0**
129	**J10-J11**	**Grypa [UE/PL]**	**ogółem**	**4**	**3**
130			**u dzieci w wieku 0-14 lat**	**0**	**0**
131	**P35.0**	**Wrodzone choroby wirusowe**	**różyczka wrodzona [UE]**	**0**	**0**
132	**P35.8**		**choroba wywołana przez wirus Zika [UE]**	**0**	**0**
133	**P35.3-9**		**inne określone i nieokreślone [11)]**	**0**	**0**
134	**P37.1**	**Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze**	**toksoplazmoza [UE]**	**0**	**0**
135	**P37.2**		**listerioza [UE]**	**0**	**0**
136	**P37.3-4,8-9**		**inne określone i nieokreślone [11)]**	**0**	**0**
137	**U04**	**SARS - Zespół ostrej niewydolności oddechowej [UE, 23)]**		**0**	**0**
138	***T60***	***Zatrucia pestycydami - ostre [23)]***		**0**	**0**
139	***T61***	***Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm [23)]***	***ryby, skorupiaki i inne produkty morza***	**0**	**0**
140	***T62.0***		***grzyby***	**0**	**0**
141	***T62.1-2***		***jagody i inne części roślin***	**0**	**0**
142	***T64***	***Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie [23)]***	***mikotoksyny***	**0**	**0**
143	-		***dioksyny***	**0**	**0**
144	-		***polichlorowane bifenyle***	**0**	**0**
145	-		***inne określone i nieokreślone***	**0**	**0**
146	**U07.1-2**	**Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) [UE]**		**0**	**1590**
147		**Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) - przypadki możliwe [UE]**		**0**	**0**
148	**[24)]**	**0**		**0**	**0**
149	**[24)]**	**0**		**0**	**0**
150	**[24)]**	**0**		**0**	**0**

4.Sytuacja epidemiologiczna w odniesieniu do zakażeń SARS-CoV-2 powodujących COVID-19:

COVID-19 to choroba układu oddechowego, która może przebiegać w postaci zapalenia płuc, ostrego zapalenia oskrzeli oraz zakażenia dolnych dróg oddechowych. W ciężkich przypadkach zakażeń może wystąpić zespół ostrej niewydolności oddechowej (ARDS). Zgodnie z definicją przypadku na potrzeby nadzoru epidemiologicznego kliniczne kryteria zakażenia to kaszel, gorączka, duszność, utrata węchu lub zaburzenie smaku o nagłym początku.

Ogniska SARS CoV-2 w powiecie lubaczowskim:

- „Uzdrowisko Horyniec" Sp. z o.o. Sanatorium Uzdrowiskowe w Horyńcu-Zdroju ul. Sanatoryjna 3: 23 osoby z personelu zakażone SARS CoV-2,
-Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II w Lubaczowie – 4 pracowników, 19 wychowanków zakażonych SARS CoV-2,
-DPS Zgromadzenia Sióstr Albertynek w Lubaczowie – 18 osób zakażonych SARS CoV-2,
-DPS dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelektualnie Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Wielkich Oczach – 20 zakażonych SARS CoV-2,
- NZOL Niemstów 131: 58 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 3, podopieczni 55),
- NZOL Nowe Sioło ul. Pałacowa 5: 19 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 4, podopieczni 15),
- DPS Krowica Lasowa 68: 12 osób zakażonych SARS CoV-2 (podopieczni),
- DPS Ruda Różaniecka 53: 136 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 10, podopieczni 126),
- LUMED Lubaczów - 6 osób zakażonych SARS CoV-2 (personel medyczny),
- SP ZOZ Lubaczów ul. Mickiewicza 168:
  - oddział wewnętrzny -11 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 8, pacjenci 3),
  - ZOL - 44 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 8, pacjenci 36),
  - oddział ortopedii- 5 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 5),
  - oddział chirurgii- 2 osoby zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 2),
  - oddział rehabilitacji - 7 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 3, pacjenci 4),
  - OIOM -3 osoby zakażone SARS CoV-2 (z personelu 3),
  - Poradnia chirurgiczna -3 osoby zakażone SARS CoV-2 (z personelu 3),
  - SOR- 5 osób zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 5),
  - oddział noworodkowy- 3 osoby zakażonych SARS CoV-2 (z personelu 3),
  - blok operacyjny- 4 osoby zakażone SARS CoV-2 (ratownicy medyczni 2, pielęgniarki 2),
  - WSPR Przemyśl- oddział Lubaczów ratownicy 13 (z personelu 13),
  - Kuchnia- 6 osób zakażonych SARS CoV-2 (pracownicy 6),

- Black Red White w Dachnowie – 8 osób zakażonych SARS CoV-2
- DAAL w Lubaczowie – 11 osób zakażonych SARS CoV-2,
- Zakład Integracji Społecznej w Starych Oleszycach,
- Zespół Placówek im. Jana Pawła II w Lubaczowie – 27 osób zakażonych SARS CoV-2 (18 racowników, 8 wychowanków, 1 osoba z domowego kontaktu),
- Zakład Usług Galanteryjnych w Lubaczowie – 2 osoby zakażone SARS CoV-2,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Młodowie – 2 osoby zakażone SARS CoV-2,
- Publiczne Przedszkole w Dachnowie - 2 osoby zakażone SARS CoV-2,
- Przedszkole i żłobek Magiczny Zakątek w Dąbkowie – 5 osób zakażonych SARS CoV-2,
- Posterunek Policji w Narolu – 2 osoby zakażone SARS CoV-2,

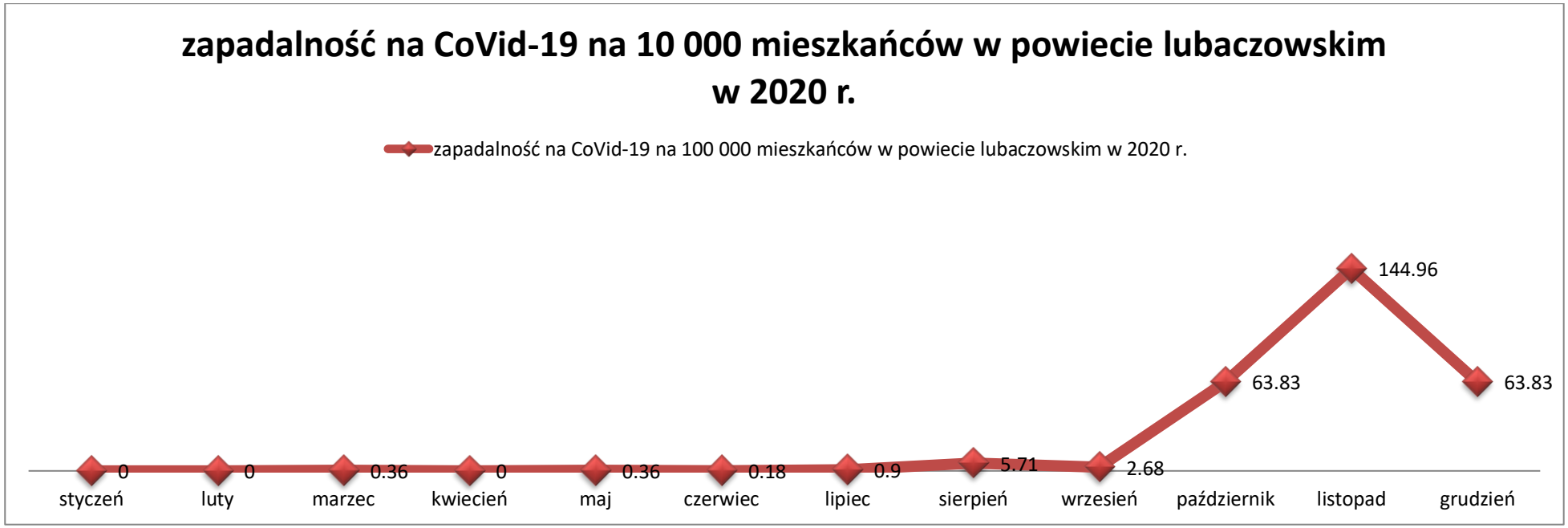
DANE STATYSTYCZNE dotyczące epidemii SARS CoV-2
w powiecie lubaczowskim za 2020r.

Ilość osób w izolacji: 1586
Ilość osób objętych kwarantanną: 7619
Ilość osób objętych nadzorem: 1217
Ozdrowieńcy – 1320
Zlecone badania przez PSSE w Lubaczowie – 1003 (331 z wynikiem pozytywnym)
Zgony – 60

MIESIĄC	OSOBY W IZOLACJI	OSOBY W KWARANTANNIE
Styczeń	0	0
Luty	0	0
Marzec	2	637
Kwiecień	0	582
Maj	2	283
Czerwiec	1	180
Lipiec	5	530
Sierpień	32	628
Wrzesień	15	185
Październik	358	2430
Listopad	813	1372
Grudzień	358	792
SUMA	**1586**	**7619**

Zachorowalność na CoViD-19 w powiecie lubaczowskim w 2020 r.

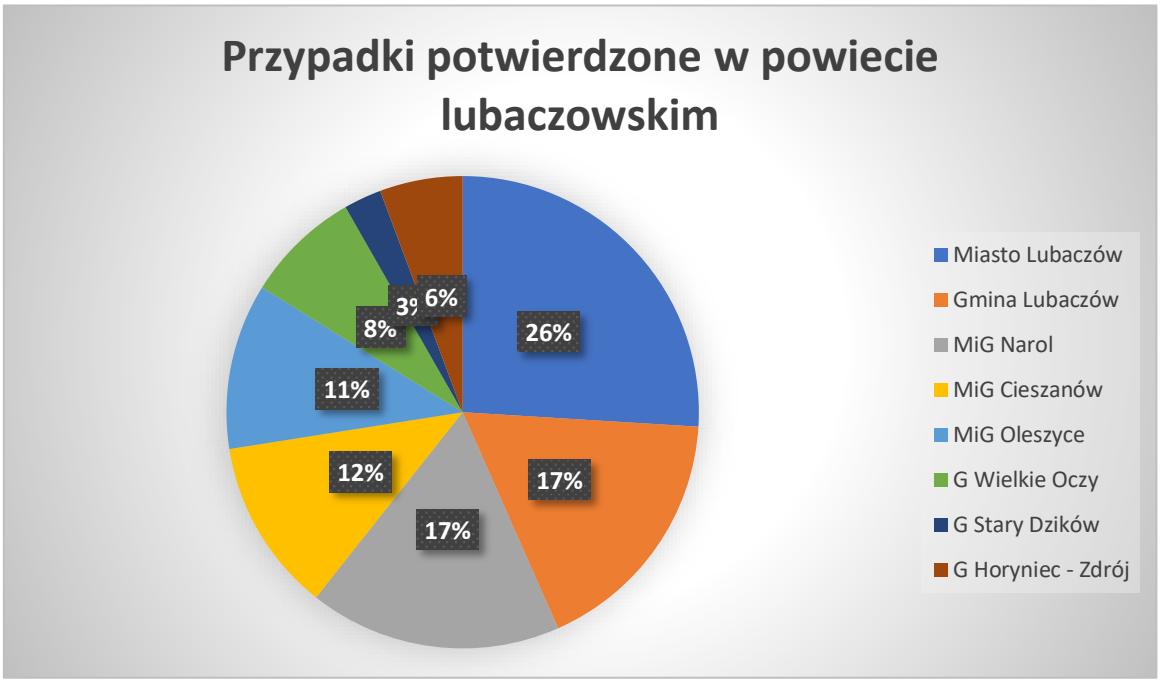
Zapadalność (zachorowalność) – liczba nowych zachorowań zarejestrowanych w ciągu określonego czasu (od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) przypadająca na 10 000 mieszkańców

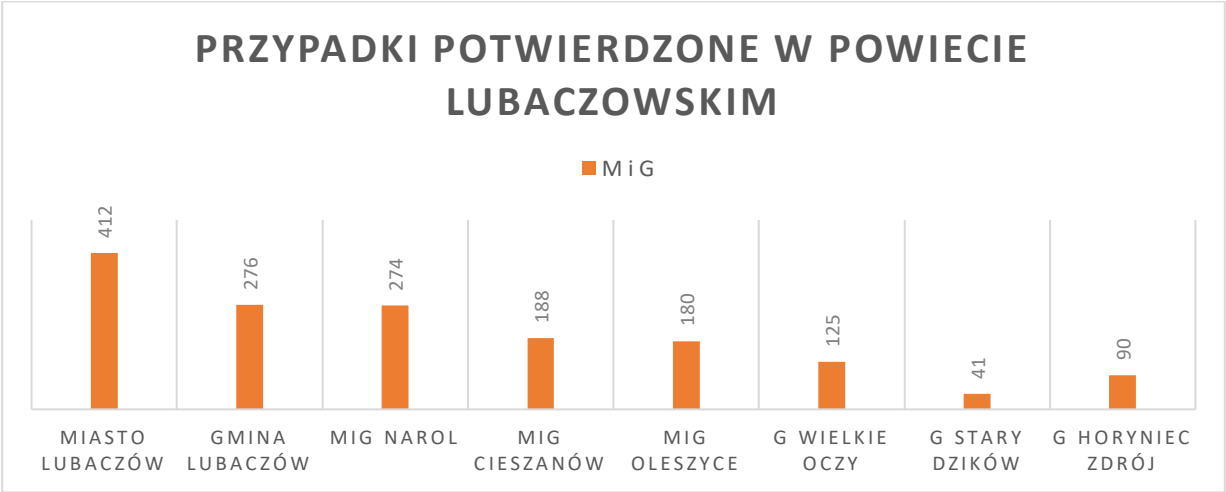

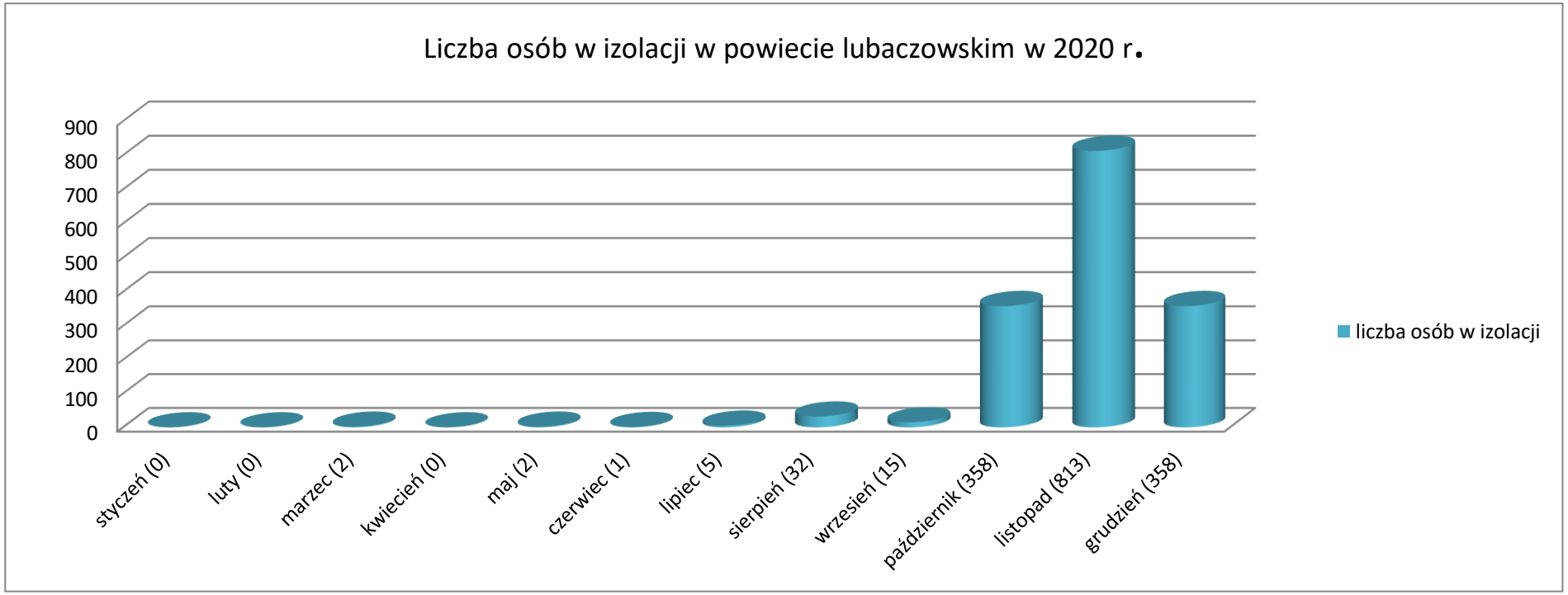
Średni współczynnik zapadalności na CoViD-19 w powiecie lubaczowskim w 2020 r. = 23,62 (w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców)

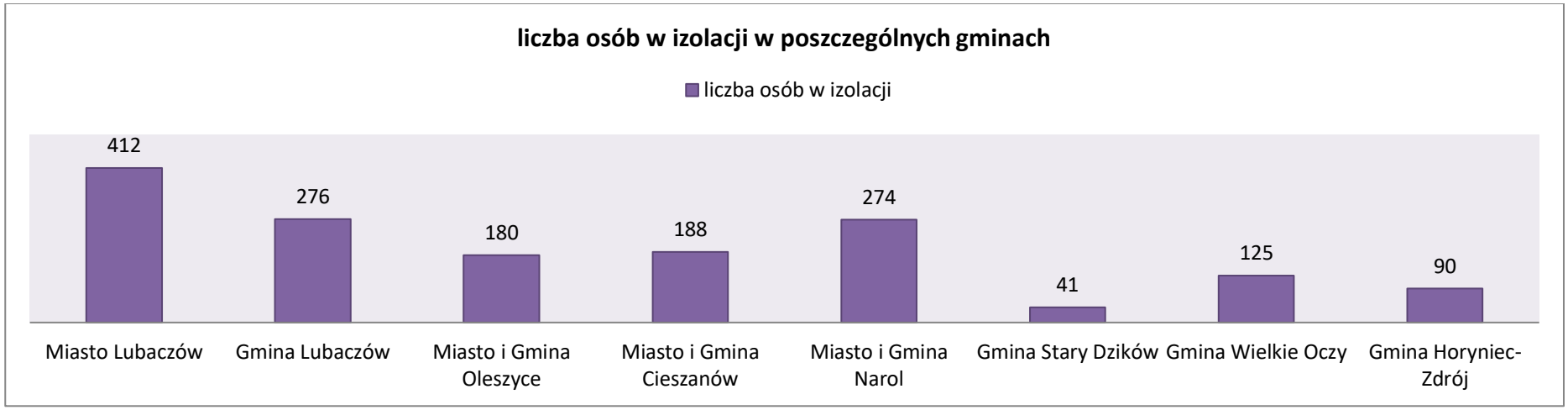
Przypadki potwierdzone w powiecie lubaczowskim z podziałem na gminy:

Gminy	Liczba stwierdzonych przypadków
Miasto Lubaczów	412
Gmina Lubaczów	276
MiG Narol	274
MiG Cieszanów	188
MiG Oleszyce	180
Gmina Wielkie Oczy	125
Gmina Stary Dzików	41
Gmina Horyniec Zdrój	90

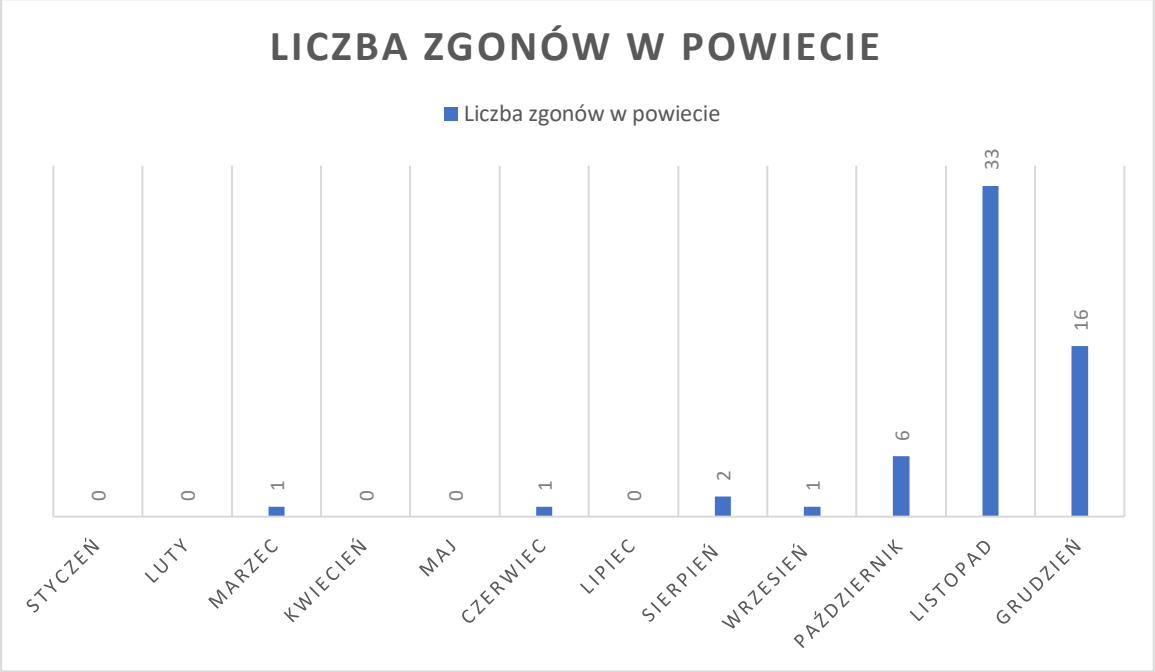

Liczba osób w izolacji w powiecie lubaczowskim w 2020 r.
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
styczeń (0)
luty (0)
marzec (2)
kwiecień (0)
maj (2)
czerwiec (1)
lipiec (5)
sierpień (32)
wrzesień (15)
październik (358)
listopad (813)
grudzień (358)
liczba osób w izolacji

liczba osób w izolacji w poszczególnych gminach
liczba osób w izolacji
412
276
180
188
274
41
125
90
Miasto Lubaczów
Gmina Lubaczów
Miasto i Gmina Oleszyce
Miasto i Gmina Cieszanów
Miasto i Gmina Narol
Gmina Stary Dzików
Gmina Wielkie Oczy
Gmina Horyniec-Zdrój

Zgony w 2020 r. :

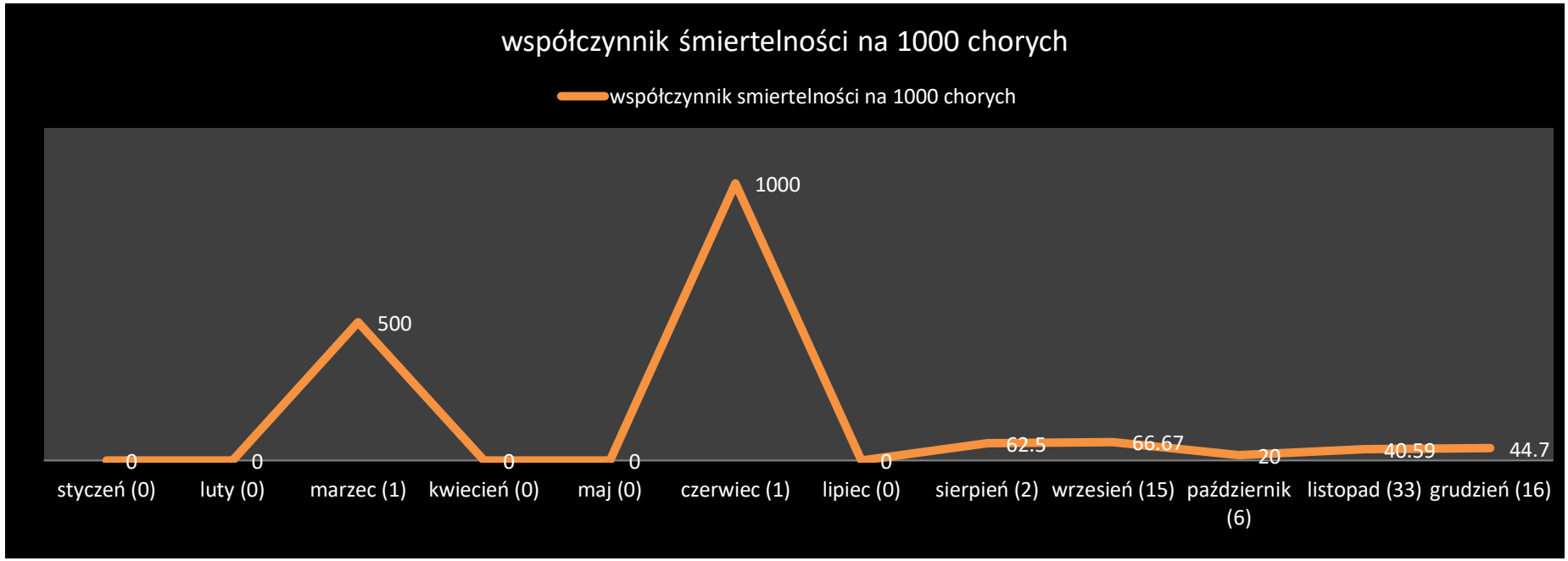
Liczba zgonów z podziałem na miesiące.

Miesiące	Liczba stwierdzonych przypadków powiecie
styczeń	0
luty	0
marzec	1
kwiecień	0
maj	0
czerwiec	1
lipiec	0
sierpień	2
wrzesień	1
październik	6
listopad	33
grudzień	16
suma	**60**

Śmiertelność - odsetek zgonów z powodu określonej choroby wśród chorych na tę chorobę na 1000 chorych

$$\text{Współczynnik śmiertelności z powodu CoViD-19} = \frac{\text{Liczba zgonów z powodu choroby } \mathbf{A} \text{ w okresie } \mathbf{n}}{\text{Liczba zdiagnozowanych przypadków choroby } \mathbf{A} \text{ w okresie } \mathbf{n}} \times \mathbf{k}$$

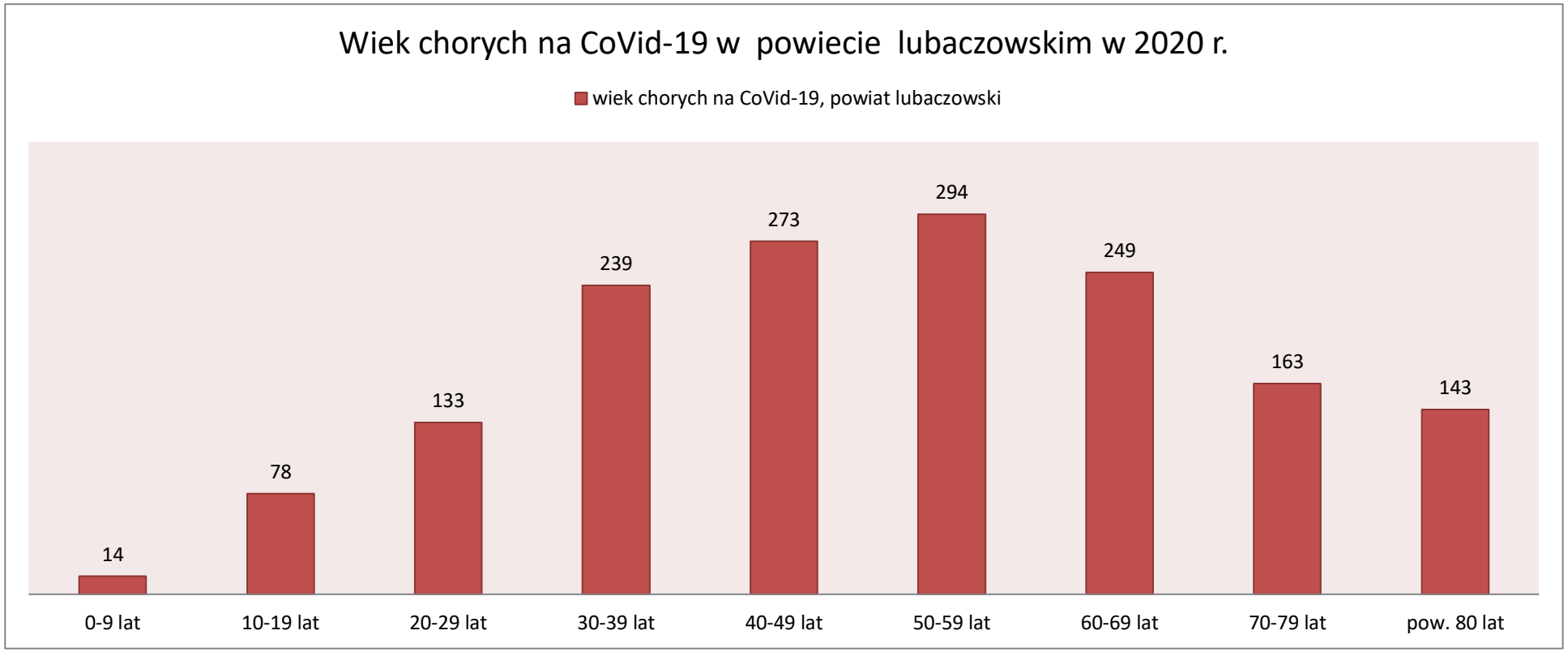

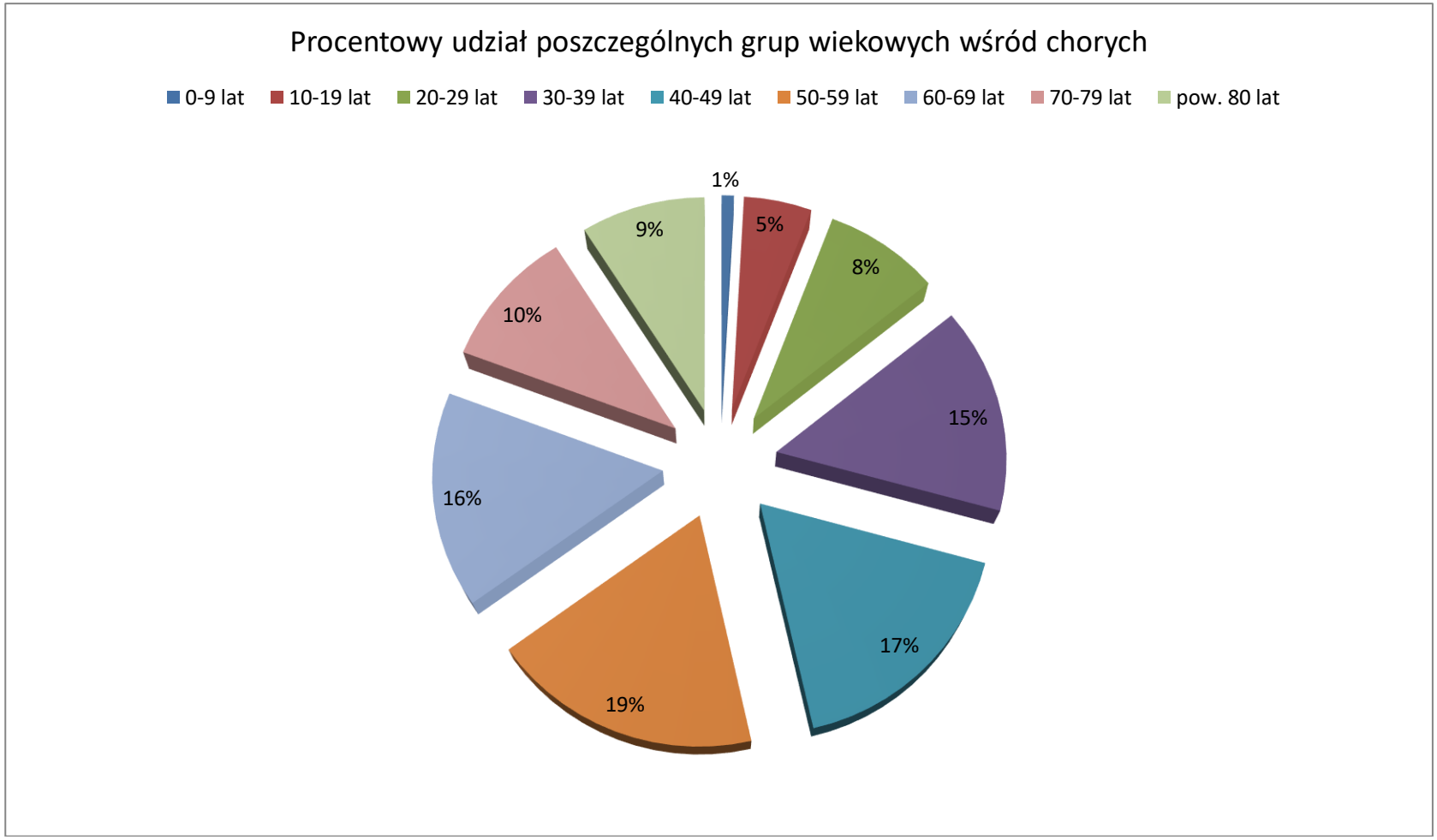
k=1000

Liczba zgonów w powiecie lubaczowskim z powodu Covid-19 w 2020 r. = 60

Wiek chorych w powiecie lubaczowskim

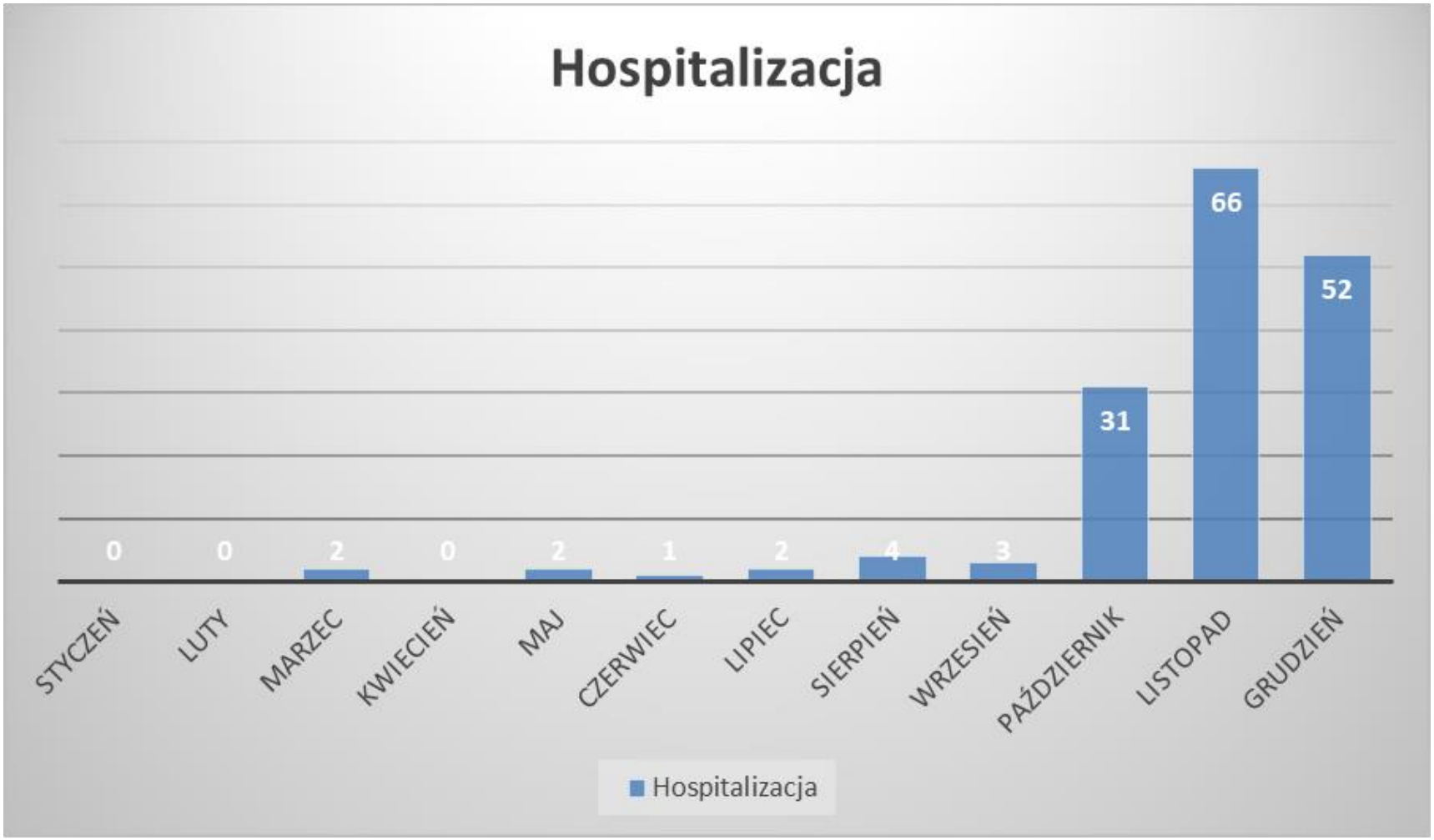
Wiek	Liczba stwierdzonych przypadków w powiecie
0-9	14
10-19	78
20-29	133
30-39	239
40-49	273
50-59	294
60-69	249
70-79	163
Powyżej 80	143

Wiek chorych na CoVid-19 w powiecie lubaczowskim w 2020 r.
wiek chorych na CoVid-19, powiat lubaczowski
14
78
133
239
273
294
249
163
143
0-9 lat
10-19 lat
20-29 lat
30-39 lat
40-49 lat
50-59 lat
60-69 lat
70-79 lat
pow. 80 lat

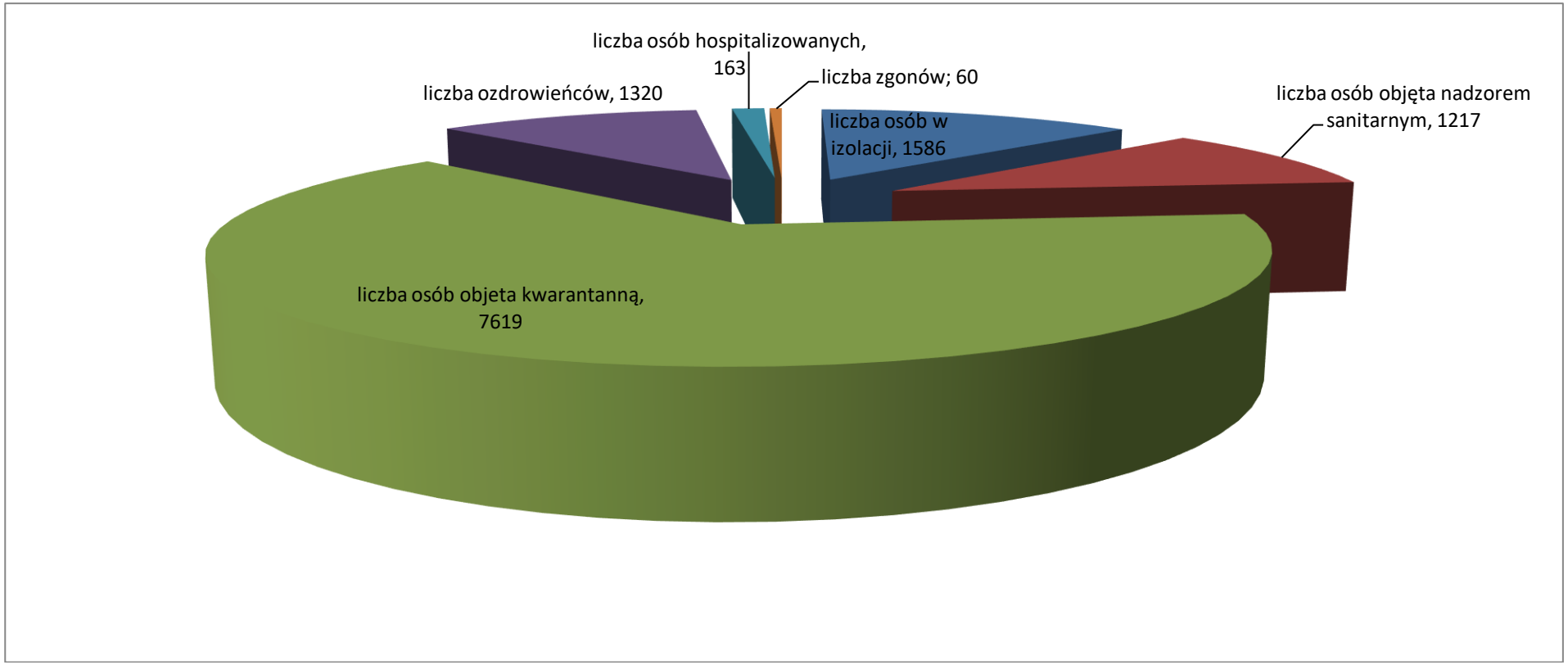

Procentowy udział poszczególnych grup wiekowych wśród chorych
0-9 lat
10-19 lat
20-29 lat
30-39 lat
40-49 lat
50-59 lat
60-69 lat
70-79 lat
pow. 80 lat
1%
5%
8%
15%
17%
19%
16%
10%
9%

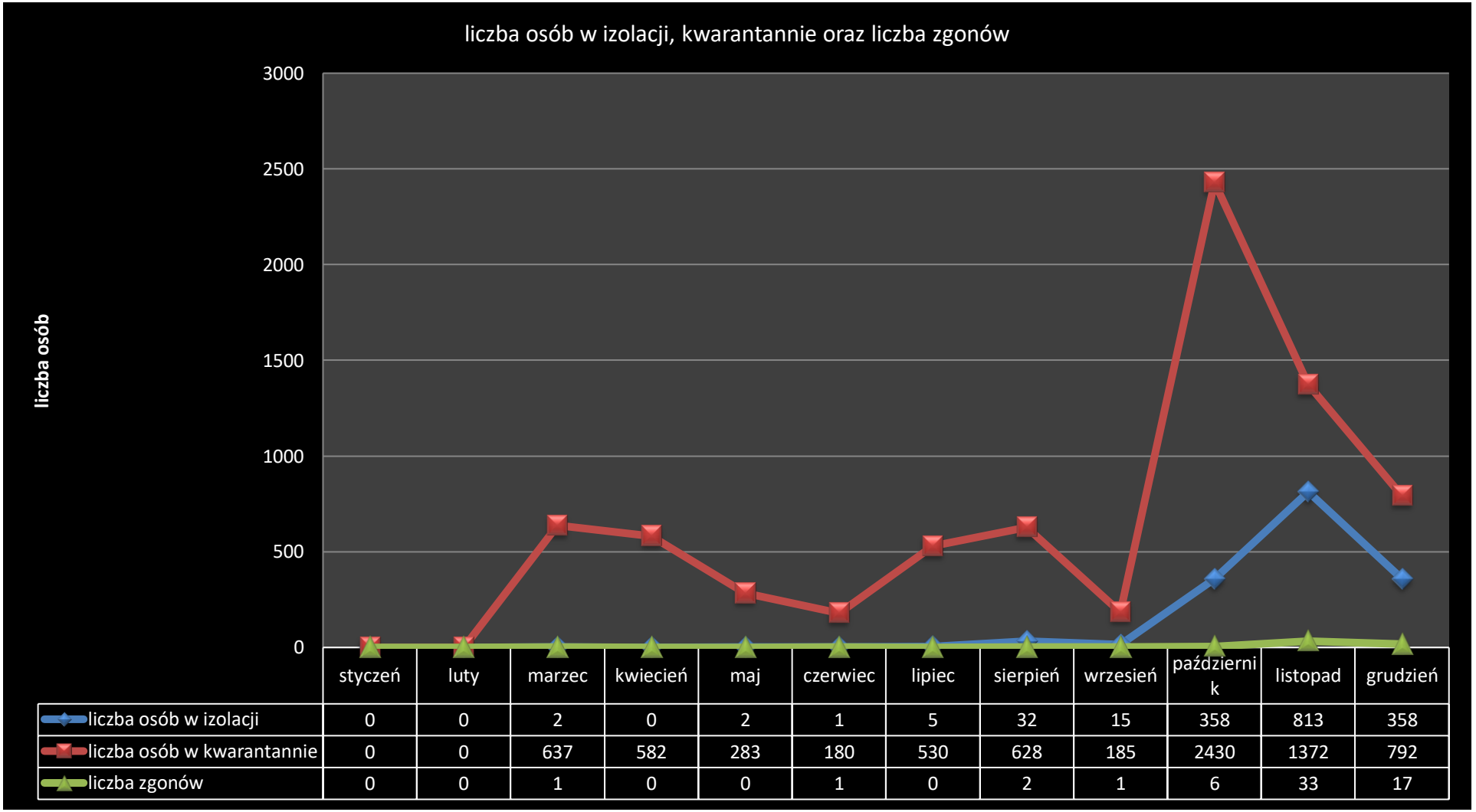
Liczba osób hospitalizowanych w związku z SARS-COV-2.

Miesiące	Liczba stwierdzonych przypadków powiecie
styczeń	0
luty	0
marzec	2
kwiecień	0
maj	2
czerwiec	1
lipiec	2
sierpień	4
wrzesień	3
październik	31
listopad	66
grudzień	52
Łączna liczba hospitalizacji	**163**

Codzienny raport dotyczący zakażeń COVID-19 od poziomu danych ogólnopolskich do poziomu danych powiatowych jest przedstawiany na stronie internetowej:
http://www.gov.pl/web/koronawirus/wykaz-zakazen-koronawirusem-sars-cov-2

liczba osób hospitalizowanych, 163
liczba zgonów; 60
liczba ozdrowieńców, 1320
liczba osób w izolacji, 1586
liczba osób objęta nadzorem sanitarnym, 1217
liczba osób objeta kwarantanną, 7619

	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
liczba osób w izolacji	0	0	2	0	2	1	5	32	15	358	813	358
liczba osób w kwarantannie	0	0	637	582	283	180	530	628	185	2430	1372	792
liczba zgonów	0	0	1	0	0	1	0	2	1	6	33	17

III. Higiena Żywności i Żywienia:

Nadzór i stan sanitarny obiektów:

W pionie higieny żywności i żywienia w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzone są działania przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dot.

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego;
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności;
- warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i kosmetykami.

W 2020 r. pod nadzorem znajdowało się ogółem **909** obiektów żywieniowo-żywnościowych, w tym **434** gospodarstw produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, **6** podmiotów prowadzące rolniczy handel detaliczny żywnością pochodzenia niezwierzęcego (**2** produkcji przetworów z owoców i warzyw, **4** tłoczenie olejów metodą tradycyjną z roślin oleistych) oraz **2** magazyny (elewatory) zbożowe oraz:

- 4 zakłady wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością;
- 1 zakład produkujący i konfekcjonujący produkty kosmetyczne;
- 11 obiektów obrotu kosmetykami.

Zgodnie z art.61 Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1252 ze zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubaczowie prowadzi rejestrację i zatwierdzanie zakładów, które produkują lub wprowadzają do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego, wprowadzają do obrotu produkty pochodzenia zwierzęcego, produkują lub wprowadzają do obrotu żywność zawierającą jednocześnie środki spożywcze pochodzenia niezwierzęcego i produkty pochodzenia zwierzęcego, działają na rynku materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, w tym zakładów prowadzonych przez podmioty zajmujące się recyklingiem.

W **2020** r. zatwierdzono i wpisano do rejestru zakładów **25** zakładów – jest to liczba zakładów nowo otwartych, jak również zakładów już istniejących, w których nastąpiła zmiana profilu działalności.

W nadzorowanych obiektach zlokalizowanych na terenie Miasta Lubaczowa i Powiatu Lubaczowskiego w **2020** r. przeprowadzono łącznie **256** kontroli sanitarnych. Wydano łącznie **150** decyzji administracyjnych, w tym **54** decyzji wydano w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, natomiast w **21** zakładach stwierdzono nieprawidłowości skutkujące nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego.

Zakłady produkcji żywności

Na terenie powiatu pod nadzorem znajdowało się **39** obiektów produkujące lub przetwarzające żywność (wytwórnie lodów, automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, przetwórnie owocowo-warzywne, wytwórnia naturalnych wód mineralnych i zakłady garmażeryjne). Ogółem przeprowadzono 37 kontroli sanitarnych.

Zakres kontroli obejmował m.in. sprawdzenie stanu sanitarno-technicznego zakładu, higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży, kontrole surowców i wyrobów, znakowanie wyrobów, prowadzonej dokumentacji z zakresu systemu HACCP, oraz dobrej praktyki higienicznej GHP i dobrej praktyki produkcyjnej GMP.

Wydano 22 decyzje administracyjne w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym:

- uchybień w zakresie stanu technicznego pomieszczeń (ścian, sufitów, posadzki),
- braku zgodności z wymaganiami rozporządzenia Komisji (WE) Nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych,
- braku bieżącej wody przy umywalce do mycia rąk oraz wyposażenia w środki myjące i ręczniki jednorazowe,
- braku udokumentowanych szkoleń wewnętrznych personelu z zakresu higieny żywności,
- braku udokumentowanej jakości wody wykorzystywanej w zakładzie.

W 4 obiektach produkcji żywności stwierdzono nieprawidłowości skutkujące nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego za nieprzestrzeganie wymagań higienicznych i sanitarnych w produkcji.

W obiektach produkcji żywności pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu ogółem 10 próbek żywności.

Obiekty obrotu żywnością

Obiekty obrotu żywnością w tym sklepy spożywcze, kioski, hurtownie, środki transportu, apteki są najliczniejszą grupą ewidencjonowanych obiektów.

W 2020 r. w rejestrze znajdowało się 264 zakłady obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Ogółem przeprowadzono 131 kontroli sanitarnych, zatwierdzono 9 zakładów obrotu żywnością oraz wydano 22 decyzje administracyjne w wyniku naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym jedna w zakresie wycofania z obrotu środka spożywczego o niewłaściwej jakości zdrowotnej w związku z wykryciem bakterii Salmonella Amsterdam i Salmonella Livingstone w produkcie pn. „Kresto sezam". Działania podjęto w związku z powiadomieniem alarmowym RASFF.

Do najczęściej występujących uchybień w zakresie stanu sanitarno - technicznego należało:

- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń obiektu (ścian, sufitu, podłóg i posadzki, stolarki drzwiowej) i urządzeń,
- brak bieżącej ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk,
- brak bieżącej ciepłej wody w urządzeniu do mycia i dezynfekcji sprzętu roboczego,
- brak udokumentowanych szkoleń wewnętrznych personelu z zakresu higieny żywności,
- brak pokryw zabezpieczających wyroby piekarskie przed wtórnym zanieczyszczeniem
- brak udokumentowanej jakości wody wykorzystywanej w zakładzie.

W 12 obiektach obrotu żywnością stwierdzono nieprawidłowości skutkujące nałożeniem grzywny w drodze mandatu karnego za wprowadzanie do obrotu handlowego

środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/ daty minimalnej trwałości i za nieprzestrzeganie wymagań higienicznych.
W zakładach obrotu środkami spożywczymi pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu ogółem 193 próbek żywności.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2020 r. w rejestrze znajdowało się 165 zakładów żywienia zbiorowego. Ogółem przeprowadzono 87 kontroli sanitarnych i zatwierdzono 11 zakładów (zatwierdzenia bezterminowe). W tej grupie obiektów znajdują się zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, zakłady małej gastronomii) oraz bloki żywienia w zakładach typu zamkniętego (sanatoria, domy pomocy społecznej, niepubliczne zakłady opiekuńczo-lecznicze, stołówki szkolne, przedszkola, żłobki, firmy cateringowe).
Wydano 27 decyzji administracyjnych w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym:
- uchybień w zakresie stanu technicznego pomieszczeń (ścian, sufitu, posadzki),
- punkty świetlne niezabezpieczone przed rozpryskiem szkła,
- braku realizacji postanowień procedur dotyczących zasad GHP oraz systemu HACCP,
- braku odpowiedniej odzieży ochronnej przy produkcji żywności,
- braku udokumentowanej jakości wody wykorzystywanej w zakładzie,
- braku bieżącej ciepłej i zimnej wody przy umywalce do mycia rąk,
- braku w pomieszczeniach kuchennych siatek ochronnych przeciw insektom,
- braku udokumentowanych szkoleń wewnętrznych personelu z zakresu higieny żywności,
- niewłaściwe postępowanie z odpadami komunalnymi, kosze na odpady komunalne w pomieszczeniach produkcji żywności bez pokryw,

W związku z sytuacją epidemiologiczną w Polsce wydano 2 decyzje adm. z rygorem natychmiastowej wykonalności w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego – domy pomocy społecznej dot. podjęcia skutecznych działań uniemożliwienia wstępu na teren obiektu osobom, których obecność nie jest konieczna do zapewnienia ciągłości działania obiektu.

Nałożono 5 mandatów karnych za nieprzestrzeganie wymagań higienicznych podczas produkcji żywności w zakładach żywienia zbiorowego i braku zapisów wynikających z systemu HACCP.

Odnośnie zakładów typu zamkniętego, większość z nich posiada odpowiednią infrastrukturę dostosowaną do możliwości i potrzeb. Przeprowadzone kontrole w tych zakładach wykazały dużą poprawę stanu sanitarno-higienicznego oraz standardów żywienia.

Od miesiąca maja do sierpnia w okresie wypoczynku letniego w dniach wolnych od pracy oraz w godzinach popołudniowych prowadzony był szczególny nadzór nad zakładami produkcji żywności, żywienia zbiorowego, małej gastronomii, a także w miejscach zgromadzeń ludności (imprezy masowe). W ramach w/w akcji przeprowadzono łącznie **21** kontroli sanitarnych. W związku z uchybieniami stwierdzonymi podczas działań kontrolnych wydano **8** decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie uchybień sanitarnych oraz nałożono **2** mandaty karne.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu lubaczowskiego za 2020r.

W związku z pismem Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dot. wzmożenia nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego w związku z przypadkami występowania w Polsce afrykańskiego pomoru świń (ASF), przeprowadzono w zakładach żywienia zbiorowego i obrotu żywnością łącznie 28 kontroli sanitarnych – nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Wszystkie zakłady produkcji i obrotu żywnością na podległym terenie działania posiadają w pełnym zakresie wdrożone systemy dobrej praktyki higienicznej GHP i dobrej praktyki produkcyjnej GMP, natomiast System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli HACCP wdrożony jest we wszystkich zakładach produkcji żywności, zakładach żywienia zbiorowego, oraz w części zakładów obrotu żywnością.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W związku z zaistniałą sytuacja epidemiologiczną związaną z rozprzestrzenianiem wirusa SARS-CoV-2 - PPWIS od dnia 13.03.2020 r. zwiesił pobór próbek żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Rozpoczęcie i wdrożenie „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS" na 2020 rok nastąpiło pod koniec miesiąca maja.

W 2020 r do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano **203** próbki żywności. Badania obejmowały następujące parametry: mikrobiologiczne i chemiczne (metale szkodliwe dla zdrowia, azotany, skażenia promieniotwórcze, zawartość pestycydów, parametry jełczenia, substancje dodatkowe, znakowanie) oraz antybiotykooporność.

Zbadano:

- **151** próbek w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych (lody, wyroby ciastkarskie, mięso i przetwory mięsne, drób i produkty drobiarskie, ryby, przetwory zbożowe, owoce mrożone, przetwory warzywne, naturalne wody mineralne, mleko i przetwory mleczarskie zioła i przyprawy, wyroby garmażeryjne),
- **23** próbki na metale szkodliwe dla zdrowia (tłuszcze roślinne, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, przyprawy, herbatki owocowe i ziołowe, warzywa, owoce suszone, zbożowo-mączne, warzywa i przetwory warzywne, wyroby winiarskie, herbatki owocowe i ziołowe),
- **6** próbek na azotany (warzywa liściaste, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego),
- **5** próbek w kierunku skażeń promieniotwórczych (mleko i przetwory mleczne, miód, ziarna zbóż, warzywa),
- **2** próbki na zawartość pestycydów (ziarno żyta)
- **9** próbki na zawartość substancji dodatkowych – substancje konserwujące SO^2 (grzyby marynowane - pieczarki, warzywa marynowane, owoce),
- **2** próbki w kierunku parametrów jełczenia (tłuszcze zwierzęce i roślinne),
- **4** próbki w kierunku znakowania (środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego),
- **1** próbka na antybiotykooporność (świeże mięso drobiowe).

W wyniku badań laboratoryjnych zakwestionowanych zostało 6 próbek żywności tj:
- **1** próbka *ziarna żyta* pobrana do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu z gospodarstwa rolnego na terenie gminy Narol - badanie w kierunku pozostałości pestycydów. W badanej próbce stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości tiakloprydu;
- **5** próbek *Filet z piersi kurczaka świeży klasa A,* pobranych do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności w sklepie „Biedronka" w Lubaczowie, w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych. W badanych próbkach stwierdzono obecność *Salmonella gr. D - Enteritidis.*

Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu kosmetykami

Pod nadzorem PPIS w Lubaczowie jest **1** zakład produkujący i konfekcjonujący kosmetyki - Zakład produkcji mydła zimnoprocesowego. Produkowane produkty kosmetyczne - mydła zostały zgłoszone do europejskiej bazy internetowej CPNP oraz każdy kosmetyk posiada raport bezpieczeństwa produktu kosmetycznego. W 2020 r. przeprowadzono **1** kontrolę sanitarną w zakładzie obrotu kosmetykami w zakresie zgodności produktów kosmetycznych z obowiązującymi wymaganiami w zakresie niezbędnym dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia ludzi.

Produkcja pierwotna

W związku z porozumieniem z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania organów PIS, PIORiN, IJHARS, IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej pochodzenia roślinnego oraz programem kontroli opracowanym przez OHŻiŻ WSSE w Rzeszowie - w 2020 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne w zakresie higieny produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego (plantacja szpinaku, ziemniaka jadalnego). W trakcie tych kontroli pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności próbkę szpinaku do badań na azotyny i ziemniaka jadalnego do badań na metale szkodliwe dla zdrowia (ołów, kadm, rtęć).

Ponadto w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 1 kontrolę w gospodarstwie rolnym w miejscowości Werchrata, o dużej powierzchni upraw, tj.: truskawki, borówki amerykańskiej, jagody kamczackiej i jeżyny. Gospodarstwo przestrzega kodeks dobrych praktyk rolniczych - posiada certyfikat GLOBAL G.A.P. Z uwagi, że przedsiębiorca zatrudniał pracowników sezonowych z Ukrainy, systematycznie przekazywał PPIS w Lubaczowie listę osób zatrudnionych w gospodarstwie zobowiązanych do odbywania w nim obowiązkowej kwarantanny. Kontrola sanitarna wykazała, że zostały zapewnione pracownikom bezpieczne warunki wykonywania pracy oraz odpowiednie warunki pobytu.

System RASFF

Informacje o żywności i paszach oraz materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością, które nie spełniają wymagań przepisów prawnych i stanowią równocześnie potencjalne zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów są przesyłane w ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF. System przewiduje szybkie informowanie o podjętych w trybie pilnym środkach zaradczych, podejmowanych w celu eliminowania zagrożeń zdrowotnych. PSSE w Lubaczowie otrzymało 15 powiadomień alarmowych i informacyjnych o niebezpiecznych produktach żywnościowych.

Przeprowadzono łącznie **11** kontroli sanitarnych interwencyjnych w obiektach obrotu żywnością.

Powiadomienia alarmowe i informacyjne dotyczyły m.in:

a) Produkt pn. „SoRiso Olej z ryżu naturalny 100%" – przekroczenie NDP estrów 3 – monochloropropanodiolu (3-MCPD) oraz estrów glicydowych kwasów tłuszczowych,
b) Produkt pn. „SoRiso Olej z ryżu z otrębów ryżowych" – przekroczenie NDP estrów 3 –monochloropropanodiolu (3-MCPD) oraz estrów glicydowych kwasów tłuszczowych,
c) Produkt pn. „Turek Puszysty Rzodkiewka" – niezadeklarowana obecność alergenu gorczycy,
d) Produkt pn. „Kawior ze śledzia czarny i czerwony KING OSCAR" – obecność martwych pasożytów,
e) Produkt pn. „Kresto Sezam" – obecność Salmonella Amsterdam i Salmonella Livingstone,
f) Granit talerz deserowy, kraj pochodzenia Chiny – wysoka migracja ołowiu z powierzchni talerzy deserowych,
g) Produkt pn. Polska fasolka po bretońsku – niewłaściwa jakość puszek produktu firmy Bonduelle (brak hermetycznego zamknięcia i możliwość wycieku zawartości opakowania),
h) Produkt pn. „Kasza gryczana prażona"- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) pestycydu – glifosadu,
i) Produkt pn. Filet z piersi kurczaka pojedynczy - obecność Salmonella Enteritidis,
j) Produkt pn. „Mielonka Tyrolska" – obecność Listeria monocytogenes,
k) Produkt pn. „Rodzynki Sułtańskie "FRESCO" - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) ochratoksyny A,
l) Produkt pn. „Manchons de poulet" (Chicken sleeves) - obecność Salmonella Typhimurium,
m) Produkt pn. „Papryka słodka mielona" – Salmonella z grupy BO,
n) Produkt pn. „Bułki pszenne do hamburgerów z sezamem – obcy zapach (zapach rozpuszczalnika lub acetonu),
o) Produkt pn. „Żywiec Zdrój – niegazowany" – obecność bakterii grupy coli.

Interwencje

W 2020 r. zarejestrowano 9 interwencji - wszystkie zostały załatwione w terminie, dotyczyły:

1) wprowadzania do obrotu środków spożywczych o zmienionych cechach organoleptycznych,
2) wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia / daty minimalnej trwałości,
3) niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładzie produkcji żywności,
4) niespełnienia przez przedsiębiorcę wymagań obowiązującego prawa żywnościowego dot. znakowania środków spożywczych.
5) nieprzestrzegania obowiązku zakrywania ust i nosa przez personel sklepu spożywczego,
6) nieprzestrzegania czystości, ładu i porządku w zakładzie żywienia zbiorowego typu otwartego,

7) sprzedaży w ramach handlu obwoźnego nieświeżego pieczywa,
8) niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych w zakładzie produkcji żywności,
9) nieprzestrzegania wymagań higieniczno-sanitarnych przy dostawie mięsa i wędlin w sklepie mięsnym.

Interwencje zgłoszone do PPIS w Lubaczowie zostały załatwione terminowo.

Podsumowanie

1. Nadzór realizowany przez pracowników Higieny Żywności i Żywienia PIS powiatu lubaczowskiego gwarantuje bezpieczeństwo zdrowotne właściwego żywienia, produkowanych i sprzedawanych konsumentom artykułów spożywczych oraz produktów kosmetycznych.
2. Zadania realizowane są na szczeblu wojewódzkim i powiatowym w oparciu o ujednolicone plany i procedury.
3. Jakość zdrowotna realizowana jest poprzez kontrole warunków sanitarnych i higienicznych w nadzorowanych obiektach oraz badania poziomu zanieczyszczeń w pobranych próbkach żywności, wyrobów do nich przeznaczonych oraz produktów kosmetycznych.
4. W związku z wejściem w życie dnia 15 marca 2020 r. nowelizacji ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustanawiającej państwowego powiatowego inspektora sanitarnego organem zespolonej administracji rządowej w województwie, Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny przekazał wykazy obiektów dotychczas nadzorowanych przez Oddział Higieny Żywności i Żywienia (6 obiektów żywienia zbiorowego).
5. W związku z lawinowym narastaniem liczby przypadków zakażeń SARS-CoV-2 i koniecznością skupienia aktywności PIS na działaniach przeciwepidemicznych, w szczególności dochodzeniu epidemiologicznym, kontrole sanitarne były okresowo zawieszone. Wyjątek stanowiły działania w pionie bezpieczeństwa żywności (plan narzucony przez KE) oraz interwencyjne, mogące stanowić zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi.
6. Z uwagi, że Państwowa Inspekcja Sanitarna jest zobligowana do ochrony zdrowia publicznego, w tym bezpieczeństwa żywności i żywienia, działania kontrolne w związku z wprowadzonym na obszarze RP stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 - kontynuowane były przy zachowaniu wszystkich zasad higieny, dystansu społecznego oraz zastosowaniem środków ochrony osobistej.

   W okresie marzec/kwiecień kontrole urzędowe przeprowadzane były na nadzorowanym terenie za pośrednictwem metod/technik z wykorzystaniem narzędzi wskazanych w art. 5b) Rozporządzenia 2020/466 „*w przypadku fizycznych spotkań z przedstawicielami i pracownikami podmiotów w kontekście metod i technik przeprowadzania kontroli urzędowych, o których mowa w art. 14 rozporządzenia (UE) 2017/625 – za pośrednictwem dostępnych środków porozumiewania się na odległość".*

   W higienie żywności i żywienia stosowano następujące techniki:

   a) e-mail lub rozmowy tel. np. przy powiadomieniach RASFF dot. natychmiastowego wycofania z obrotu środków spożywczych,
   b) kontrole interwencyjne: dokumentacja fotograficzna przesyłana przez przedsiębiorców celem potwierdzenia wykonania obowiązków wynikających z przepisów dot. określonych ograniczeń, nakazów i zakazów,
   c) dokumentacja fotograficzna przesyłana przez przedsiębiorcę celem potwierdzenia

wykonania obowiązków decyzji lub zaleceń do protokołu itp.

7. Do zakładów obrotu żywnością, zakładów żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego na bieżąco przesyłano drogą elektroniczną wytyczne przeciwepidemiczne GIS i MRiRW oraz ulotki dot. dekalogu bezpiecznego zachowania się podczas epidemii.
8. Na bieżąco przesyłano drogą elektroniczną wytyczne GIS i MRiRW dla producentów rolnych zatrudniających cudzoziemców przy pracach sezonowych w gospodarstwie rolnym w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 oraz informacje dot. pobierania wymazów w punktach drive-thru.
9. W związku z ogłoszeniem na obszarze RP stanu epidemii pracownicy HŻiŻ przeprowadzali kontrole sanitarne i wizytacje w zakładach obrotu żywnością i żywienia zbiorowego otwartego oraz w obiektach użyteczności publicznej - w zakresie przestrzegania wymagań rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.
10. Wszystkie zakłady produkcji i obrotu żywnością na podległym terenie działania posiadają w pełnym zakresie wdrożone systemy dobrej praktyki higienicznej GHP i dobrej praktyki produkcyjnej GMP, natomiast System Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli HACCP wdrożony jest we wszystkich zakładach produkcji żywności, zakładach żywienia zbiorowego, oraz w części zakładów obrotu żywnością.
11. W 2020 r. stan sanitarno-higieniczny zakładów produkcji i obrotu żywnością oraz zakładów żywienia zbiorowego nie odbiegał zasadniczo o stan z lat ubiegłych i był bardzo zróżnicowany. W powiecie lubaczowskim występują zarówno zakłady nowoczesne jak i produkujące od wielu lat, małe sklepy wiejskie i osiedlowe i bardzo duże typu supermarkety.
12. Dzięki kontrolom prowadzonym przez organy PIS oraz rosnącej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP) i dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzaniu systemu HACCP – stan sanitarno-techniczny obiektów żywności i żywienia systematycznie się poprawia.
13. Wszystkie zakłady oceniono pozytywnie pod względem spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych.
14. W 2020 r. w powiecie lubaczowskim nie stwierdzono ani jednego przypadku zatrucia grzybami trującymi.
15. Na podległym terenie działania PPIS w Lubaczowie w 2020 r. nie wystąpiły ogniska choroby przenoszonej droga pokarmową.

IV. Higiena Pracy:

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubaczowie w zakresie Higieny Pracy w powiecie lubaczowskim przeprowadził ogółem **57 kontroli sanitarnych** oraz wydał **45 decyzji administracyjnych**. 45 kontroli wykonano z zakresu nadzoru bieżącego, natomiast 12 kontroli z zakresu podejrzeń o chorobę zawodową.

W ramach prowadzonego nadzoru nad środowiskiem i higieną pracy kontrolami objęto następujące gałęzie przemysłu:
- drzewnego;
- spożywczego;
- metalicznego;
- komunalnego;
- opieki zdrowotnej;
- samochodowego;
- galwanicznego.

Przeprowadzone kontrole sanitarne w w/w zakładach wykazały uchybienia związane z zagadnieniami dotyczącymi środowiska pracy, higieny pracy oraz nieprawidłowości w zakresie substancji i mieszanin chemicznych niebezpiecznych.

W związku z powyższym wydano **26 decyzji administracyjnych** zobowiązujących pracodawców do usunięcia uchybień stwierdzonych podczas kontroli. Nakazy ujęte w decyzjach dotyczyły:

- brak założonego oraz prowadzonego na bieżąco rejestru badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy;
- braku oceny ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynniki biologiczne dotyczących zagrożeń związanych z COVID-19;
- brak udokumentowanego rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakalikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia;
- brak udokumentowanego rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakalikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia;
- brak przeprowadzonego oraz udokumentowanego szkolenia z zakresu potencjalnego zagrożenia dla zdrowia i życia pracowników spowodowanego działaniem szkodliwego czynnika biologicznego;
- brak opracowanej tabeli norm przydziału odzieży i obuwia roboczego obowiązującego w zakładzie pracy;
- brak aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych niebezpiecznych występujących w zakładzie pracy;
- brak udokumentowanego szkolenia z zakresu czynników rakotwórczych ;
- brak udokumentowanego rejestru prac narażających pracowników na działanie czynników rakotwórczych;
- brak udokumentowanego rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych;
- brak przeprowadzonych oraz udokumentowanych pomiarów środowiska pracy w zakresie pyłu frakcja wdychalna;
- brak przeprowadzonej oraz udokumentowanej oceny ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynniki biologiczne dotyczących zagrożeń związanych z COVID-19;
- brak przeprowadzonych oraz udokumentowanych pomiarów środowiska pracy w zakresie hałasu słyszalnego;

- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian i sufitów w pomieszczeniach socjalnych oraz sanitariatach.

W danym okresie przedstawiciele PPIS w Lubaczowie Działu Higieny Pracy ukarali 3 pracodawców grzywną w formie nałożonego mandatu karnego z art. 45 ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 1225 z późn. zm.).

W 2020 roku w 6 kontrolowanych zakładach pracy stwierdzono przekroczone normatywy higieniczne NDS/NDN.

W związku z ogłoszeniem na obszarze RP stanu epidemii, pracownicy Higieny Pracy w ograniczonym stopniu wykonywali zaplanowane kontrole sanitarne, gdyż ich praca w znacznym stopniu była ukierunkowana na pracę związaną z działem epidemiologii, tj. wydawali decyzje na kwarantannę i izolację, przeprowadzali wywiady epidemiologiczne, obsługiwali system EWP i SEPIS, przeprowadzali sami lub w asyście policji kontrole/wizytacje przedsiębiorców czy stosują się do ogłoszonych nakazów i zakazów. Łącznie pracownicy Higieny Pracy PSSE w Lubaczowie przeprowadzili **373 takich kontroli/wizytacji** w obiektach użyteczności publicznej (tj. sklepy, apteki, stacje paliw, zakłady pracy i tym podobne).

W roku 2020 do PPIS w Lubaczowie wpłynęło **7 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej** w związku z powyższym przeprowadzono **12 postępowań dotyczących narażenia zawodowego**, były to postępowania w sprawie podejrzenia choroby zawodowej ujęte pod następującymi pozycjami wykazu chorób zawodowych:
- poz. 20 pkt 1 - *Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół cieśni w obrębie nadgarstka"*
- poz. 26 - *Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – Borelioza;*
- poz. 8 - „*Ostre uogólnione reakcje alergiczne"*

W danym okresie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lubaczowie wydał 19 decyzji dotyczących chorób zawodowych, tj. 8 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 11 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

- decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (wszystkie 8) dotyczyły pozycji 26 wykazu chorób zawodowych tj. *choroby zakaźne lub pasożytnicze, albo ich następstwa- Borelioza*

- decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej dotyczyły poz. 26, 21, 3/8, 5 oraz 15/2 wykazu chorób zawodowych tj.

- 6 decyzji z poz. 26 wykazu chorób zawodowych tj. *Choroby zakaźne lub pasożytnicze, albo ich następstwa- Borelioza,*
- 2 decyzje z poz. 21 wykazu chorób zawodowych tj. *Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszącym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz,*
- 1 decyzja z poz. 3/8 wykazu chorób zawodowych tj. *Pylice płuc – pylice wywołane pyłami metali,*
- 1 decyzja z poz. 5 wykazu chorób zawodowych tj. *Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, które spowodowało trwałe upośledzenie sprawności wentylacji płuc z obniżeniem natężonej objętości wydechowej pierwszosekundowej (FEV1) poniżej 60% wartości należnej, wywołane narażeniem na pyły lub gazy drażniące, jeżeli w ostatnich 10 latach pracy zawodowej co najmniej w 30% przypadków stwierdzono na stanowisku pracy przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń,*

- 1 decyzja z poz. 15/2 wykazu chorób zawodowych tj. *Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych.*

Ponadto PPIS w Lubaczowie na bieżąco monitoruje rynek dotyczący środków zastępczych tzw. dopalaczy wysyłając w chwili obecnej do PPWIS raz w miesiącu sprawozdanie dotyczące zatruć tymi środkami. W ubiegłym roku PPIS w Lubaczowie nie prowadził postępowań administracyjnych związanych z zatruciami oraz wprowadzaniem do obrotu w/w środków.

V. Higiena Komunalna:

I. Urządzenia do zaopatrywania w wodę:

Na terenie powiatu lubaczowskiego eksploatowane są 24 wodociągi sieciowe, oparte na wodach podziemnych.

W 2020r. jakość wody w wodociągach sieciowych była monitorowana przez inspekcję sanitarną i przedsiębiorstwa wodociągowe.

W 2020 r. zbadano łącznie **213 próbek wody** (PIS 95, kw 118). W miesiącu maju 2020 r. – na podstawie otrzymanego sprawozdania z badania próbki wody pobranej z wodociągu sieciowego w Łukawcu, należącego do gminy Wielkie Oczy – stwierdzono że w/w próbka w zakresie stężenia truchlorometanu nie odpowiada wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (stężenie trichlorometanu: stwierdzono 0,034 mg/l –dopuszczalne 0,030 mg/l). Po wykonaniu ponownego badania wody, na podstawie otrzymanego sprawozdania stwierdzono, że próbka w zakresie stężenia truchlorometanu odpowiada wymaganiom w/w rozporządzenia. W miesiącu sierpniu 2020 r. - na podstawie otrzymanego sprawozdania z badania wody – stwierdzono brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu sieciowego w Narolu – pkt czerpalny hydrofornia w Narolu i Przychodnia R-36 w Narolu (przekroczenie parametrów mikrobiologicznych – liczba bakterii grupy coli w ilości 15 i 20 jtk/100 ml, najwyższa dopuszczalna wartość w/w bakterii wynosi 0 jtk/100 ml). Niezwłocznie podjęto decyzję o zakazie spożycia wody przez ludzi z wodociągu w Narolu oraz przeprowadzeniu działań naprawczych. W miejscowości Narol przeprowadzono dezynfekcję zbiornika głównego na hydroforni w Narolu oraz sieci wodociągowej z tego ujęcia. Przeprowadzono płukanie sieci wodociągowej. Uruchomiono punkty czerpania wody (zdatnej do picia) poprzez podstawienie zbiorników, które napełniono wodą Stacji Uzdatniania Wody w Łukawicy. Przekazano informację mieszkańcom, gdzie można pobrać wodę z punktów zastępczych. Po wykonaniu ponownych badań wody, na podstawie otrzymanego sprawozdania stwierdzono, że woda w wodociągu w Narolu jest przydatna do spożycia przez ludzi.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu lubaczowskiego za 2020r.

We wrześniu 2020 r. – na podstawie otrzymanych sprawozdań z badania wody – stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi pod względem fizykochemicznym, dostarczanej przez wodociąg w Starym Dzikowie – punkt czerpalny Stacja Uzdatniania Wody w Starym Dzikowie - z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej wartości mętności (1,52 i 5,2 NTU) oraz na ponadnormatywną zawartość żelaza (262 oraz 308 µg/l). Najwyższa dopuszczalna wartość stężenia żelaza wynosi 200 µg/l, a dopuszczalna wartość mętności, akceptowalna przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian (zalecany zakres wartości) – do 1,0 NTU. Podjęto działania naprawcze, polegające na zwiększeniu czasu napowietrzania oraz płukania złóż kwarcowych w filtrach. Po wykonaniu ponownych badań wody, na podstawie otrzymanego sprawozdania stwierdzono, że woda w wodociągu w Starym Dzikowie jest przydatna do spożycia przez ludzi.

Jakość wody w pozostałych wodociągach sieciowych spełniała wymagania higieniczne.

W 100% są zwodociągowane: Miasto Lubaczów, Gmina Lubaczów, Miasto i Gmina Cieszanów, Miasto i Gmina Oleszyce, Gmina Stary Dzików.

Nadal brak jest sieci wodociągowej w niżej wymienionych miejscowościach:

- Wólka Żmijowska (gmina Wielkie Oczy),
- wsie: Piła, Łozy i Marcówka (gmina Narol),
- wsie: Dziewięcierz, Nowiny Horynieckie, Mrzygłody, Moczary, i Hałanie (gmina Horyniec- Zdrój).

Tam gdzie nie ma sieci wodociągowych ludzie zmuszeni są do korzystania z własnych studni przydomowych o niepewnej i często złej jakości.

Awaryjne zaopatrzenie w wodę na terenie powiatu ma się odbywać, poprzez dowożenie wody (przy użyciu zbiorników z atestami na wodę pitną).

Wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowe posiadają na stanie zbiorniki do przewożenia wody pitnej, które są utrzymywane w ciągłej gotowości do użycia.

Wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowe posiadają opracowane procedury na wypadek wystąpienia konieczności awaryjnego zaopatrzenia w wodę.

W przypadku braku prądu - większość wodociągów komunalnych posiada agregaty prądotwórcze.

W powiecie lubaczowskim nie ma czynnych studni publicznych, pełniących rolę awaryjnego zaopatrzenia w wodę.

II Kąpieliska i baseny kąpielowe:

Na terenie powiatu lubaczowskiego w 2020 r. nie było kąpieliska.

Pod nadzorem PPIS w Lubaczowie były 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli „Wędrowiec" i „Wędrowiec II" w Nowym Siole. Do badań pobrano 4 próbki wody. Wystawiono 4 oceny bieżące jakości wody o przydatności do kąpieli. Jakość wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli „Wędrowiec" odpowiada wymaganiom zawartym w załączniku nr 1 (część A) do Rozporządzenia Ministra z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255).

PPIS w Lubaczowie nadzoruje także 1 krytą pływalnię tj. basen kąpielowo-rekreacyjny należący do Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Horyńcu - Zdroju. Jest to kryta pływalnia z 3 nieckami tj. basenem sportowym o wym. 12x25m^2 i głębokości 120-180m, basen rekreacyjny o wym. 12x25m^2 i głębokości 0,80-120m oraz whirlpool. Stan techniczny basenu jest dobry.

Basen napełniany jest wodą wodociągową z wodociągu sieciowego „Uzdrowiska Horyniec" w Horyńcu Zdroju. Niecki basenowe posiadają osobne obiegi wody.

Woda basenowa jest uzdatniana poprzez koagulację siarczanem glinu, filtrację na filtrach pośpiesznych ciśnieniowych o wydajności 30m/h oraz dezynfekcję przy użyciu podchlorynu wapnia.

Na basenie jest zorganizowane zaplecze sanitarne i szatnie spełniające wymagania sanitarne.

Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Horyńcu – Zdroju prowadzi wewnętrzną kontrolę jakości wody zgodnie z harmonogramem ustalonym z PPIS (16).

III. Gospodarka odpadami komunalnymi:

Wszystkie gminy na terenie powiatu lubaczowskiego odpady komunalne zbierają selektywnie. Oddzielnie zbierane są odpady tj. plastiki, szkło i makulatura.

Odpady komunalne niesegregowane gromadzone są najczęściej w kubłach śmietnikowych o poj.110 l lub w kontenerach o poj. 440 l.

Małe gospodarstwa domowe wykorzystują do tego celu, także worki foliowe.

Odpady komunalne odbierane są przez upoważnionych odbiorców tj;

- Ecler Wywóz Nieczystości, ul. Promienna 19, Łaszczówka, 22-600 Tomaszów Lubelski,
- Zakład Usług Komunalnych Sp. z.o.o. w Cieszanowie ul. Kościuszki,

- Urząd Gminy w Narolu, ul. Rynek 1,
- „Usługi Komunalne" Sp. z o.o w Horyńcu-Zdroju, ul. Zdrojowa 28,
- „EMPOL" Sp. z o.o., oś. Rzeka 133, 34-451 Tylmanowa.

IV. Obiekty użyteczności publicznej:

Wszystkie obiekty użyteczności publicznej zaopatrywane są w wodę bieżącą, o dobrej jakości, z wodociągów sieciowych.

Ścieki z obiektów użyteczności publicznej w większości odprowadzane są do sieci kanalizacyjnych. W około 10 % obiektów - ścieki odprowadzane są do szamb bezodpływowych (są to obiekty niewielkie).

Ustępy publiczne:

Na terenie powiatu lubaczowskiego znajduje się 5 ustępów publicznych, tj.: w Krowicy Hołodowskiej - targowisko, w Oleszycach, w Horyńcu-Zdroju i w Cieszanowie oraz ustęp kontenerowy w Lubaczowie.

Wszystkie ustępy publiczne utrzymane są w należytej czystości.

W 2020 r. przeprowadzono kontrole sanitarne we wszystkich w/w obiektach. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W pozostałych gminach są udostępnione ludności spłukiwane ubikacje w siedzibach urzędów, zatem tylko w godzinach pracy urzędów, czyli od 7^{00}-15^{30}.

Jednostki Organizacyjne Pomocy Społecznej:

PPIS w Lubaczowie w 2020 r. nadzorował:

- 3 Środowiskowe Domy Samopomocy
- 1 Warsztat Terapii Zajęciowej w Oleszycach
- 1 Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych w Lubaczowie
- 1 Dom Dziennego Pobytu Seniorów w Cieszanowie
- 2 Dzienne Domy Seniora: w Chotylubiu i Jędrzejówce

Środowiskowe Domy Samopomocy oraz Warsztat Terapii Zajęciowej pełnią funkcje opiekuńczo-terapeutyczne dla osób dorosłych z lekkim upośledzeniem umysłowym oraz umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności - w dni robocze, w godz. 7^{00} -15^{00}.

Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych przy Parafii Rzymskokatolickiej Św. Stanisława B.M. w Lubaczowie jest placówką dostępną dla wszystkich chętnych do skorzystania z takiej pomocy, w każdym dniu roboczym od godz. 8^{00} do godz. 17^{00} . Placówka ta ma na celu wyjście z pomocą rodzinie w opiece nad osobami, które potrzebują opieki.

Domy Dziennego Pobytu Seniorów są ośrodkami wsparcia dziennego dla osób starszych, samotnych, o ograniczonej sprawności psychoruchowej, wymagających częściowej opieki, pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Pobyt w ośrodku przyznaje się w drodze decyzji administracyjnej kierownika MGOPS lub innej osoby upoważnionej przez Burmistrza Miasta i Gminy, osobom w wieku 60+, nieaktywnym zawodowo, które wymagają tylko częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Dom umożliwia pobyt od poniedziałku do piątku w godzinach od 7^{30} do 15^{30}.

W 2020 r. skontrolowano Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych w Lubaczowie, Dom Dziennego Pobytu Seniorów w Cieszanowie, Dom Seniora w Chotylubiu i Jędrzejówce.

Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Obiekty noclegowe:

W 2020r. pod nadzorem PPIS było 14 obiektów noclegowych tj.:

- 2 hotele
- 1 pensjonat
- 7 zakładów gastronomiczno – hotelarskich całorocznych,
- 4 gospodarstwa agroturystyczne.

W 2020 r. skontrolowano 11 z w/w obiektów. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i inne:

PPIS w Lubaczowie w 2020 r. nadzorował 60 zakładów, a mianowicie:

- 32 zakłady fryzjerskie
- 17 zakładów kosmetycznych
- 4 zakłady odnowy biologicznej
- 7 innych zakładów, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

W 2020 r. 1 zakład fryzjerski został zlikwidowany.
Pod koniec 2020 r. powstał 1 zakład fryzjerski i 1 zakład kosmetyczny.

W 2020 r. przeprowadzono kontrole sanitarne w 26 zakładach fryzjerskich, 9 zakładach kosmetycznych, w 4 zakładach w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu oraz w 2 zakładach odnowy biologicznej.

W 1 zakładzie fryzjersko kosmetycznym oraz w 2 zakładach fryzjerskich w Lubaczowie wydano decyzje nakazujące opracowanie i wdrożenie w zakładzie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, zaopiniowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubaczowie. Decyzje zostały wykonane w ustalonym terminie tj. do 30 kwietnia 2020 r.

W zakładzie fryzjerskim w Lubaczowie nałożono mandat karny za nieprzestrzeganie nakazów i zakazów wynikających z rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (brak maseczek ochronnych).

Zakłady fryzjerskie świadczą usługi w zakresie podstawowym i nie używają ostrych narządzi do podgalania, zatem przy świadczeniu usług fryzjerskich nie dochodzi do naruszenia ciągłości tkanki ludzkiej.

Aktualnie wszystkie nadzorowane zakłady fryzjerskie i kosmetyczne posiadają opracowane i wdrożone procedury higieniczne.

13 zakładów kosmetycznych posiada własne autoklawy, pozostałe zakłady sterylizują swój sprzęt i narzędzia w centralnej sterylizatorni szpitalnej – podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych nie stwierdzono uchybień w tym zakresie.

Odpady zawierające żywe drobnoustroje, które są zdolne do przeniesienia chorób zakaźnych, gromadzone są w odpowiednich pojemnikach i oddawane do utylizacji jako odpad niebezpieczny upoważnionemu odbiorcy (na podstawie umowy).

W 1 zakładzie kosmetycznym w 2020 r. wydano decyzję nakazującą opracowanie i wdrożenie procedur postępowania przy wykonywaniu czynności w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich oraz wydzielenie umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimna wodą. Decyzja została wykonana w ustalonym terminie tj. do 31 maja 2020 r.

Tereny rekreacyjne:

W 2020 r. pod nadzorem PPIS w Lubaczowie było 34 place zabaw dla dzieci (18 placów zabaw przy przedszkolach i punktach przedszkolnych (w tym 3 gminne), 11 w szkołach (w tym 1 gminny) i 5 placów zabaw na osiedlach mieszkaniowych). Skontrolowano 16 w/w obiektów. Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazywały uchybień.

Pobrano do badań 2 próbki piasku – nie stwierdzono zanieczyszczeń.

Cmentarze i domy przedpogrzebowe:

Pod nadzorem PPIS w Lubaczowie jest:

- 17 cmentarzy komunalnych
- 1 dom przedpogrzebowy.

W 2020 r. nie przeprowadzono kontroli sanitarnych w w/w obiektach.

Inne obiekty:

Pod nadzorem PPIS w Lubaczowie było 40 obiektów, w tym:

- 10 stadionów
- 2 hale sportowe
- 10 domów kultury (6 GOKów, 1 MOK, 1 WDK, 1 Przygraniczne Centrum Kultury i Sportu, 1 Centrum Kultury i Sportu
- 1 Animacja Zabaw Dziecięcych
- 1 Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej
- 4 zakłady pogrzebowe
- 12 obiektów MSWiA (od 1 lipca 2020 r.)

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu lubaczowskiego za 2020r.

W 2020 r. skontrolowano 9 obiektów: GOK w Narolu, GOK w Starym Dzikowie, Centrum Kultury i Sportu w Cieszanowie, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Lubaczowie oraz 4 stadiony, tj.: w Młodowie, Lisich Jamach, Horyńcu Zdroju i Lubaczowie. Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stadion w Lubaczowie - w chwili obecnej – w związku z wybudowaną obwodnicą - zaplecze sanitarne zostało tymczasowo zlokalizowane w kontenerach.

W 2020 r. nie przeprowadzono kontroli sanitarnych w zakładach pogrzebowych oraz domu przedpogrzebowym i na cmentarzach. Nie skontrolowano środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Pracownicy PPIS w Lubaczowie w 2020 r. nie uczestniczyli w przeprowadzaniu ekshumacji zwłok.

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej jest administratorem budynku Przychodni Rejonowej w Lubaczowie oraz wodociągu miejskiego.

Pod nadzorem PPIS w Lubaczowie są 2 środki transportu do przewozu chorych, które nie zostały skontrolowane.

W lipcu 2020 r. PPIS w Lubaczowie objął nadzorem obiekty MSWiA. Nie przeprowadzono kontroli sanitarnych w tych obiektach.

W 2020 r. wydano 1 decyzję nakazującą doprowadzenie do należytego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń Centrum Kultury i Sportu w Cieszanowie:

Decyzja została wykonana w ustalonym terminie tj. do 30 września 2020 r.

Na obiekty użyteczności publicznej nałożono również jeden mandat karny.

Obiekty służby zdrowia:

Pod nadzorem PPIS w Lubaczowie w 2020 r. były n/w podmioty wykonujące działalność leczniczą:

NZOZ LUMED: POZ Lubaczów, Basznia Dolna, Stary Dzików, Poradnie Specjalistyczne w Lubaczowie, Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy w Lubaczowie, Zakład Rehabilitacji w Lubaczowie.

ZOZ R-36: Przychodnia w Lubaczowie, Cieszanowie, Oleszycach, Starym Dzikowie, Wielkich Oczach, Rudzie Różanieckiej, Punkt Zdrowia w Płazowie, Krowicy Hołodowskiej, Łukawcu, Narolu, Horyńcu Zdroju, Opace.

- NZOZ Narol w Narolu;
- Centrum Medyczne KORMED w Lubaczowie;
- NZOZ Pielęgniarstwo Długoterminowe w Lubaczowie;
- NZOZ Inter Kardio w Lubaczowie;

- NZOZ GOMED w Lubaczowie;
- NZOZ Caritas – Centrum Pielęgniarstwa w Lubaczowie
- NZOZ Chlebek – Laboratorium Diagnostyczne w Lubaczowie;
- CRR CRUS Horyniec Zdrój – Sanatorium Uzdrowiskowe;
- NZOZ Uzdrowisko Horyniec Zdrój;
- NZOZ Sanatorium BAJKA w Horyńcu Zdroju;
- NZOL OSTOJA w Podemszczyźnie;
- NZOL w Nowym Siole;
- NZOL w Niemstowie;
- DPS w Krowicy Lasowej.
- DPS – Ruda Różaniecka- od marca 2020 r.
- SPZOZ Lubaczów- od marca 2020 r.

W 2020 r. przeprowadzono kontrole sanitarne w 14 z w/w placówek.

Placówki nadzorowane były w zakresie oceny stanu sanitarno – technicznego, czystości bieżącej, zabezpieczenia przeciwepidemicznego, przeprowadzania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, w tym COVID-19, zaopatrzenia w wodę, ujęć awaryjnych, postępowania z bielizną, gospodarki odpadami.

Placówki służby zdrowia przystosowane są dla osób niepełnosprawnych.

Wszystkie jednostki podmiotów leczniczych korzystają z wodociągów sieciowych, które posiadają dobrą, jakość wody. Nie odnotowano braków wody w żadnym obiekcie.

Wszystkie punkty poboru wody w pomieszczeniach są zaopatrzone w baterie umożliwiające mieszanie wody ciepłej i zimnej.

Woda ciepła produkowana jest indywidualnie, w każdej placówce.

Do ogrzania wody wykorzystywane są (najczęściej) podgrzewacze elektryczne, lub woda ogrzewana jest centralnie (w kotłowni).

Podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzono przypadku, by woda ciepła miała temperaturę niższą niż 55 ^{0}C.

Wszystkie podmioty lecznicze podłączone są do sieci kanalizacyjnych.

Wszystkie jednostki podmiotów leczniczych są wyposażone w śmietniki wykładane workami foliowymi jednorazowego użycia, w kolorze innym niż czerwony i żółty.

Segregacja odpadów komunalnych odbywa się w miejscu ich powstawania. Odpady komunalne są wynoszone na bieżąco do kubłów śmietnikowych, lub kontenerów śmietnikowych, ustawionych w wyznaczonym i utwardzonym miejscu.

Każdy podmiot leczniczy posiada umowę na odbiór odpadów komunalnych przez upoważnionych odbiorców.

Do okresowej dezynfekcji śmietników i kubłów stosowany jest 5% roztwór wapna chlorowanego lub Domestos.

27 podmiotów leczniczych posiada zatwierdzone programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Pozostałe podmioty wytwarzające odpady niebezpieczne w ilości do 100 kg rocznie, złożyły do starosty informację o gospodarowaniu odpadami niebezpiecznymi.

Wszystkie podmioty lecznicze posiadają procedury i instrukcje stanowiskowe.

Odpady medyczne o kodzie 180103 gromadzone są w odpowiednich pojemnikach lub w workach, które następnie gromadzone są w przenośnych urządzeniach chłodniczych (lodówkach) do czasu odbioru przez upoważnionego odbiorcę.

Z 20 placówek, odpady medyczne są odbierane codziennie przez ZOZ R-36 i przewożone do Lubaczowa, gdzie są magazynowane w 1 stacjonarnym urządzeniu chłodniczym stanowiącym własność ZOZ R 36 (ZOZ R-36 posiada stosowne zezwolenie na transport).

Na terenie powiatu nie ma podmiotów zajmujących się utylizacją odpadów medycznych niebezpiecznych.

Upoważnionymi odbiorcami odpadów z w/w placówek są:

Małopolska Kolumna Transportu Sanitarnego w Tarnowie,

FUH EKO-TOP Sp. z o.o. Rzeszów, ul. Hetmańska 120

SP ZOZ Lubaczów, ul. Mickiewicza 168

ZUH „Trebor" Rogóżno 22-600 Tomaszów Lubelski ul. Folwarczna 52,

Firma „Servitech" Sp. z o.o Al. Jana Pawła II 19 b 39-200 Dębica

PPIS w Lubaczowie nie stwierdził nieprawidłowości w procesach postępowania i unieszkodliwiania odpadów medycznych w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego w nadzorowanych obiektach, w których wytwarzane są odpady medyczne. W związku z powyższym w roku 2020 nie wydano decyzji administracyjnych w tym zakresie.

We wszystkich obiektach bielizna brudna gromadzona jest w pojemnikach PCV (wyłożonych jednorazowym workiem foliowym) ustawionych w szatni dla personelu lub w składzikach porządkowych.

Pranie bielizny odbywa się najczęściej w pralni szpitalnej (29 placówek i 3 NZOL-e).

W każdej jednostce do transportu bielizny czystej i brudnej używane są worki foliowe jednorazowego użycia i własne samochody ze zmywalną kabiną ładunkową.

Małe wiejskie ośrodki zdrowia oraz dwa zakłady inne korzystają z własnych pralni, wyposażonych w pralki automatyczne i zorganizowanych na zapleczach tych ośrodków (9 placówek).

Prywatne gabinety korzystają z ubrań ochronnych jednorazowego użycia.

Bielizna czysta przechowywana jest najczęściej w zamykanych szafach, a w większych placówkach w wydzielonych pomieszczeniach.

Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono także, że we wszystkich podmiotach leczniczych opracowane i stosowane są procedury higieniczne oraz procedury zapobiegania i zwalczania zakażeń COVID-19.

Procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco. Pracownicy są zapoznani z procedurami.

W każdym nadzorowanym podmiocie leczniczym jest opracowany plan kontroli wewnętrznej i przeprowadzane są kontrole wewnętrzne w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych potwierdzonych stosowną dokumentacją. Wszystkie podmioty prowadzą kontrolę wewnętrzną potwierdzoną stosowną dokumentacją, częstotliwość kontroli jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej raz na pół roku.

VI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny:

1. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO:

1.1 Opiniowanie projektu dokumentu ***studium***, dokumentu ***mpzp***, w tym:

- *wnioski* na etapie *przystąpienia* do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania: **1 wniosek**, w tym:

- na etapie *przystąpienia* do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego *zmiany* pn. „**Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Dachnowie – ulica Sportowa”**

- uzgodnienie **zakresu i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie** do ww. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego: **1 uzgodnienie dot. w/w terenów zabudowy mieszkaniowej**

- Opinie do projektu dokumentu *miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego*:

9 OPINII, w tym:

- ***opinia*** projektu dokumentu *mpzp* w sprawie uzgodnienia **odstąpienia** od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu *zmiany* miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego */mpzp/* doręczonego wraz z *prognozą* oddziaływania na środowisko oraz opracowaniem dla obszaru budownictwa mieszkaniowego, jednorodzinnego przy **ulicy Nowej w Lubaczowie**,
- ***opinia*** projektu dokumentu *mpzp* **opinii** o projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (*mpzp)* doręczonego wraz z *prognozą* oddziaływania na środowisko oraz opracowaniem *ekofizjograficznym* dla obszaru p.n.:
  „**POSZERZENIE CMENTARZA** w **Nowym Siole**”, *g*mina **Cieszanów**,
- ***opinia do*** projektu dokumentu *mpzp* dla obszaru p.n.:
- „**ŁÓWCZA-KAMIENNA GÓRA**", gmina Narol,
- ***opinia do*** projektu dokumentu *mpzp* dla obszaru p.n.: „**OPAKA 2019**”,

– na wniosek Wójta Gminy Lubaczów. tut. PPIS wydał 1 **decyzję** wyrażającą **zgodę** na założenie **cmentarza komunalnego** na działce o nr ewid. gr.: 220 w obrębie ewidencyjnym **Dąbków**,

2. OCENA ODDZIAŁYWANIA PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO:

2.1 (*opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko*) **– 40 OPINII**: Większość opinii obejmowała swym zakresem **budowę elektrowni fotowoltaicznych** oraz pozostałe opinie, które dotyczyły m.in. przebudowy dróg, zabudowy sprężarki gazu czy przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w związku z eksploatacją instalacji składowiska odpadów w miejscowości Narol.

2.2 ***OPINIA*** *w sprawie ustalenia zakresu RAPORTU o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:*

wydano 1 opinię dot.: przedsięwzięcia dla planowanej inwestycji p.n.: „**PRZETWARZANIE ODPADÓW INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE NA SKŁADOWISKU ODPADÓW W NAROLU**” **w związku z eksploatacją instalacji składowiska odpadów”**

3. **OPINIE SANITARNE** do projektu budowlanego – **7 OPINII**, m.in.:
   - „Budowa zaplecza sanitarno-szatniowego z instalacjami wewnętrznymi: gazową, wod.-kan., c.o., elektryczną oraz odcinki podzielnej instalacji elektrycznej i przyłącz kanalizacji sanitarnej" w mieście Lubaczów,
   - Niepubliczne Przedszkole „Magiczny Zakątek" usytuowane na poziomie parteru budynku handlowo - magazynowego zlokalizowanego przy ulicy Słowackiego 36 w Lubaczowie.

4. **UCZESTNICZENIE W DOPUSZCZENIU DO UŻYTKOWANIA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH** */STANOWISKO z art. 56 Prawo Budowlane/* -z nałożonym obowiązkiem pozwolenia na użytkowania, zajęto stanowisk: **23** , w tym dot. m.in. inwestycji:

- **„Przebudowa części pomieszczeń podpiwniczenia Domu Zdrojowego i Zakładu Przyrodoleczniczego na pomieszczenia do zabiegów rehabilitacyjnych położonych w Horyńcu-Zdroju przy ul. Sanatoryjnej."**
- Budowa budynku Klinicznego Centrum Diagnostyczno – Terapeutycznego **Schorzeń Neurologicznych i Kardiologicznych z łącznikiem** do budynku **Domu Zdrojowego** w ramach zadania pn. „Wprowadzenie nowych usług lecznictwa uzdrowiskowego oraz rozwój infrastruktury uzdrowiskowej i turystyczno-rekreacyjnej w Uzdrowisku poprzez utworzenie Klinicznego Centrum Diagnostyczno – Terapeutycznego – Schorzeń Neurologicznych i Kardiologicznych oraz rozbudowę sanatorium Jawor w Horyńcu-Zdroju",
- **Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej** *im. Poety Ks. Jana Twardowskiego* o część **dydaktyczną** wraz z budową **Sali gimnastycznej** w miejscowości **Krowica Sama**, gmina Lubaczów.

5. **UCZESTNICZENIE W DOPUSZCZENIU DO UŻYTKOWANIA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH - *bez*** *nałożonego przez organ administracji architektonicznej obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie /STANOWISKO/* – opinia o lokalu **– 7 opinii**, m.in.:
   - Nowo urządzony **Gabinet Indywidualnej Praktyki Stomatologicznej** usytuowany w wyodrębnionej części budynku internatu w Zespole Szkół zlokalizowanego przy ul. **Zielonej 1 w Oleszycach**,
   - Nowo urządzony gabinet lekarski zlokalizowany w wydzielonej cz. bud. mieszkalnego przy ul. Mickiewicza 239 w Lubaczowie.

VII. Higiena Dzieci i Młodzieży:

Higiena Dzieci i Młodzieży PSSE w Lubaczowie nadzorowała w 2020 r. następujące placówki oświatowe:
- 3 żłobki,
- 15 przedszkoli i punktów przedszkolnych
- 17 szkół podstawowych
- 10 zespołów a w nich 8 szkół podstawowych i 8 przedszkoli,
- 3 szkoły ponadpodstawowe
- 10 innych placówek / DPS, dom dziecka, placówki pracy pozaszkolnej, szkoła muzyczna , dom kultury/

W 2020 roku zlikwidowano:
- Szkołę Podstawową w Nowej Grobli
- Szkołę Filialną w Werchracie

Higiena Dzieci i Młodzieży przeprowadziła w 2020 roku **105 kontroli.** Wszystkie szkoły zostały skontrolowane. Kontrole sanitarne wykazały, że w placówkach utrzymana jest czystość i porządek. Nadzorowane placówki zaopatrzone są w bieżącą zimną i ciepłą wodę, a sanitariaty wyposażone w środki do utrzymania higieny osobistej tj. papier toaletowy, mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki oraz płyny do dezynfekcji rąk. W związku ze stanem epidemii do wszystkich placówek zostały przesłane wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji Narodowej.

Podczas kontroli przypominano także dyrektorom o przeglądzie dostosowanych na początku roku szkolnego mebli do wzrostu dzieci a także w trakcie trwania roku szkolnego. Ponieważ dzieci szybko rosną a zwłaszcza w klasach nauczania początkowego czasami istnieje konieczność wymiany stolika i krzesełka na wyższe już po kilku miesiącach nauki. Przypominano także o konieczności wietrzenia sal lekcyjnych na każdej przerwie.

W minionym roku w placówkach o oświatowych przeprowadzono więcej remontów niż 2019 roku. Z większych zakończonych inwestycji należy wymienić oddanie do użytkowania nowo wybudowanej sali gimnastycznej z pełnym zapleczem sanitarnym oraz trzema klasami, gabinetem profilaktyki zdrowotnej oraz gabinetem logopedy w Krowicy Samej. Rozpoczęto również budowę hali sportowej w Łukawicy (przewidywany termin zakończenia budowy sierpień 2021rok.). W szkole podstawowej w Cewkowie zakończono remont sanitariatów. W Szkole Podstawowej nr 1 w Lubaczowie wymieniono oświetlenie we wszystkich salach lekcyjnych oraz na korytarzu. W pozostałych placówkach przeprowadzano również prace remontowe polegające na: malowaniu sal i korytarzy, cyklinowaniu i lakierowaniu podłóg, wymianie okien, wymianie drzwi, wymianie oświetlenia, wykonaniu ogrodzenia betonowego przy placu szkolnym.
Sukcesywnie szkoły wymieniają meble i sprzęt szkolny na nowy certyfikowany. Podczas remontów sal gimnastycznych i boisk wymieniany jest również sprzęt sportowy.

Podczas ferii zimowych na naszym terenie odbyły się 3 turnusy zimowego wypoczynku gdzie wypoczywało 119 osób. Podczas kontroli zimowego wypoczynku nie stwierdzono usterek natury higieniczno-sanitarnej. Natomiast podczas wypoczynku letniego odbyło się 10 turnusów i wypoczywało 332 osoby. W trakcie trwania wypoczynku letniego i zimowego nie zanotowano skarg i interwencji.

Z uwagi na stan zagrożenia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 należy uczulić uczniów do przestrzeganie zasad higieny osobistej, ze szczególnym uwzględnieniem mycia oraz dezynfekcji rąk. Należy dbać o wyposażenie sanitariatów w mydło w płynie, ręczniki jednorazowego użytku, płynów do dezynfekcji rąk oraz dostępu do bieżącej ciepłej wody przy

każdej umywalce. Zaleca się również wywieszenie w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych plakatów z zasadami prawidłowego mycia rąk , a przy dozownikach z płynem do dezynfekcji rąk – instrukcji.

VIII. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia:

W 2020 roku, mimo epidemii SARS CoV-2, OZiPZ kontynuowała realizację 13 programów edukacyjnych w placówkach nauczania i wychowania.

Poszczególne programy udało się zrealizować w poniższym procencie (liczba placówek, które zadeklarowały realizację danego programu do liczby placówek, które zrealizowały program).

1. **„ARS, czyli jak dbać o miłość?"** – profilaktyka uzależnień - 50 %
2. **„Wybierz życie – pierwszy krok"** -profilaktyka raka szyjki macicy - 60 %
3. **„Podstępne WZW" – profilaktyka zakażeń wirusem –** profilaktyka wirusowych zakażeń wątroby typu A, B i C – 60 %
4. **„Znamię! Znam je?"** - profilaktyka raka skóry – 50 %
5. **„Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową" (w ramach Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV) –** 50 %

W szkołach podstawowych i przedszkolach:

1. **„Zawsze razem**" (dla klas I-III SP) **(w ramach Krajowego Programu Zwalczani AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV) - 75 %**
2. **„Moje dziecko idzie do szkoły" -** promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu w środowisku domowym i szkolnym
3. **„Czyste powietrze wokół nas**" (dla dzieci 5 i 6-letnich) – 48 %
4. "**Nie pal przy mnie, proszę"** (dla uczniów klas I-III szkół podstawowych) – 40 %
5. **„Bieg po zdrowie"** (dla uczniów klas IV szkół podstawowych) – 63 %
6. „**Znajdź właściwe rozwiązanie"** (dla uczniów klas IV-VI)- 38 %
7. **„Trzymaj formę!"** - promowanie postaw i zachowań prozdrowotnych dotyczących prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej (dla uczniów klas V- VIII szkół podstawowych) – mimo zawieszenia programu na poziomie ogólnopolskim – ok. 30 %
8. **„Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami"** – 28 %

W lutym przeprowadzono 13 wizytacji oceniających realizację programów. Pozyskano ze szkół informacje z realizacji programów na obowiązujących formularzach, na podstawie których sporządzono sprawozdania i przesłano do WSSE.
W ramach realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w okresie luty – marzec 2020) przeprowadzono prelekcje dla uczniów i rodziców na temat szkodliwości używania e-papierosów, a także, na prośbę dyrektorów szkół, na temat potencjalnego ryzyka zakażenia koronawirusem w oparciu o informacje pozyskane z GIS i WSSE w Rzeszowie. Działania przeprowadzono w czterech szkołach, objęto nimi 467 osób.

Rozpropagowano na poziomie powiatowym w placówkach oświatowych konkursy wojewódzkie. Udało się zachęcić uczniów i nauczycieli do wzięcia w nich udziału i tak 2 osoby z naszego powiatu zostały laureatami konkursu plastycznego ***„Porozmawiajmy o uzależnieniach i AIDS",*** a 5-osobowa grupa aktorska laureatem ***Wojewódzkiego Przeglądu Małych Form Teatralnych „Porozmawiajmy o uzależnieniach".***

Do zakładów opieki zdrowotnej (szpital zoz-y, sanatoria), placówek nauczania i wychowania, samorządów, zakładów pracy na terenie powiatu na bieżąco przesyłano w wersji elektronicznej otrzymane z WSSE materiały związane z sytuacją epidemiczną spowodowaną SARS – Cov-2 (plakaty, ulotki, informacje) do służbowego wykorzystania, z prośbą o rozpowszechnianie i udostępnianie.

Mając na uwadze sytuacje kryzysowe związane z powodzią i podtopieniami przesłano do burmistrzów i wójtów informacje zawierające zalecenia i wytyczne w zakresie postępowania na wypadek wystąpienia w/w zagrożeń w powiecie lubaczowskim.

IX. Działalność w zakresie Diagnostyki Laboratoryjnej:

Oddział Laboratoryjny PSSE w Lubaczowie w 2020 r. wykonywał zadania w ramach Pracowni Badań Środowiskowych i Pracowni Badań Bakteriologicznych.

1) **Pracownia Badań Środowiskowych PSSE w Lubaczowie wykonywała następujący zakres badań:**

- ***Hałas w zakresie:***

- równoważny poziom dźwięku A (A) akredytowane
- maksymalny poziom dźwięku A (A)
- poziom ekspozycji na hałas (A)
- poziom szczytowy dźwięku C (A) oraz obliczanie poziomu ekspozycji na hałas (A)

- Stężenie pyłowych czynników szkodliwych dla zdrowia – frakcja wdychalna:

- pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność -(A),
- pyły drewna - (A),
- pyły mąki - (A),
- pyły organiczne pochodzenia zwierzęcego i roślinnego z wyjątkiem pyłów drewna i mąki - (A)

= Stężenie pyłowych czynników szkodliwych dla zdrowia – frakcja respirabilna:

- pyły organiczne pochodzenia zwierzęcego i roślinnego z wyjątkiem pyłów drewna i mąki - (A)

Pobieranie próbek w celu oceny narażenia zawodowego na:

- pyły przemysłowe
  - frakcja wdychalna -(A)
  - frakcja respirabilna -(A)
- substancje nieorganiczne
  - frakcja respirabilna -(A)

Metoda dozymetrii indywidualnej

- **Woda do spożycia:**

- w zakresie fizykochemicznym;

wykonuje następujące oznaczenia fizykochemiczne(w tym akredytowane A):

- smak/zapach, odczyn (pH) -(A), przewodność elektryczna właściwa - (A), mętność -(A), barwa (A), oznaczanie jonu amonowego -(A), azotanów –(A), azotynów - (A), żelaza -(A), manganu - (A).

2) **Pracownia Badań Bakteriologicznych wykonywała następujący zakres badań:**

Badania bakteriologiczne:

- diagnostyka pałeczek jelitowych z rodzaju Salmonella i Shigella z identyfikacją serologiczną i określeniem gatunku - (A);

- identyfikacja enteropatogennych pałeczek Escherichia coli – przy użyciu zestawu odczynników diagnostycznych – lateks EPEC;
- identyfikacja pałeczek Escherichia coli O_{157} – przy użyciu odczynników diagnostycznych – lateks EHEC;
- diagnostyka pałeczek z rodziny Enterobacteriaceae – oznaczanie cech biologicznych i identyfikacja gatunku;
- diagnostyka pałeczek Gram-ujemnych niefermentujących - oznaczanie cech biochemicznych.

Badanie biologicznych wskaźników kontroli procesów sterylizacji:

- Bacillus subtilis – Sporal "S"
- Bacillus stearothermophilus – Sporal "A", 3 M Attest.

Badania mikrobiologiczne wody:

liczba bakterii grupy coli - (A), liczba *Escherichia coli* -(A), liczba enterokoków kałowych –(A), ogólna liczba bakterii w 37^0C i 37^0C.

W 2020r. Oddział Laboratoryjny PSSE w Lubaczowie uzyskał akredytacje według normy PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 i posiada Certyfikat Akredytacyjny PCA, który potwierdza kompetencje i wymagania powyższej normy w zakresie przedstawionym powyżej.

Pracownia Badań Środowiskowych w zakresie higieny komunalnej (woda) **wykonała 711** badań/pomiarów w tym **2873 oznaczeń** w kierunku fizycznym, chemicznym i bakteriologicznym.

Pracownia Badań Środowiskowych w zakresie higieny pracy (środowisko pracy) wykonała **169** badań/pomiarów w tym **495 oznaczeń** w kierunku fizycznym oraz chemicznym.

Pracownia Badań Bakteriologicznych w zakresie badań bakteriologicznych i badań biologicznych wskaźników kontroli procesów sterylizacji wykonała **1983 badań/pomiarów** w tym **3510** oznaczeń w kierunku bakteriologicznym.

Głównym celem Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Lubaczowie obok ilości jest przede wszystkim osiąganie i utrzymanie wysokiego poziomu jakości badań.

Weryfikacja jakości badań na bieżąco następuje poprzez wewnętrzne sterowanie jakością badań, oraz zewnętrznie poprzez udział w badaniach biegłości/porównaniach międzylaboratoryjnych, w których laboratorium uzyskuje bardzo dobre rezultaty/ wyniki. Ponadto laboratorium sprawdza poziom zadowolenia klientów w sposób ciągły za pomocą ankiet, we wszystkich oceny były pozytywne dotyczące m.in.:

- jakości świadczonych usług,
- kompetencji pracowników,
- jakości i czytelności wyników przekazywanych w sprawozdaniach,
- oraz terminowości.

W ankietach nie odnotowano uwag oraz skarg.

X. Podsumowanie:

Przedstawiona ,,Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu lubaczowskiego za rok 2020 została opracowana na podstawie materiałów własnych oraz informacji z poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lubaczowie.

W związku z wprowadzeniem od dnia 20 marca 2020r. na terytorium Rzeczpospolitej Polski stanu epidemii spowodowanego zakażeniami SARS- Cov-2 działalność wszystkich komórek Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lubaczowie ukierunkowana była przede wszystkim na sprawach bezpośrednio związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej jaką jest COVID-19. Praca ta głównie polegała na przeprowadzaniu dochodzeń epidemiologicznych mających na celu ustalaniu osób z kontaktu z osobami zakażonymi SARS-CoV-2, nakładaniu kwarantanny, monitorowaniu systemu EWP oraz SEPIS, a także zlecaniu badań w kierunku COVID-19.

W związku z dynamicznie zmieniającą się sytuacją epidemiologiczną w Polsce w kierunku SARS-CoV-2 pod kątem liczby przypadków pozytywnych, a tym samym osób będących w izolacji oraz kwarantannie pracownicy PSSE w Lubaczowie musieli na bieżąco ją analizować oraz dostosowywać działania do zmieniających się przepisów prawnych w tym zakresie. Wymagało to od nich dużego poświęcenia oraz zaangażowania.

Ponadto z przedmiotowej informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego wynika, iż pomimo obowiązującego w Polsce stanu epidemii Inspekcja Sanitarna z zachowaniem środków ostrożności, w zwiększonym rygorze sanitarnym prowadziła swoje działania ustawowe związane między innymi z nadzorem nad: jakością wody, obiektami użyteczności publicznej, żywieniem, obiektami służby zdrowia, zakładami pracy oraz placówkami oświatowymi.

PSSE w Lubaczowie w tym trudnym czasie epidemii podejmowała również działania edukacyjno-informacyjne oraz akcje profilaktyczne związane z ryzykiem zakażenia się SARS – CoV-2.

Państwowa Inspekcji Sanitarnej poprzez prawdziwość rekomendacji, przejrzystość i sprawność działania wpływa na zmiany zachowań społeczeństwa w kierunku prozdrowotnym. Istotny wpływ na realizację zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubaczowie miała bieżąca współpraca z władzami samorządowymi oraz z innymi inspekcjami i służbami w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Lubaczowie za którą chciałem jeszcze raz podziękować.